

Hof van Cassatie

LIBERCAS

7/8 - 2023

AANHANGIG GEDING

- Aanhangige procedure in een Lidstaat - Later aanhangig gemaakte procedure in een andere Lidstaat - Voorgenomen afstand van de eerste procedure - Geen uitvoering van de afstand

Wanneer de partij die de procedure eerst bij een gerecht van een lidstaat aanhangig heeft gemaakt, zich er in een later aanhangig gemaakte procedure voor het gerecht van een andere lidstaat toe verbindt om afstand te doen van het geding in de lidstaat van het eerst aangezochte gerecht, maar zij vervolgens nalaat die afstand van geding uit te voeren, zodat geen einde komt aan de procedure in de lidstaat van het eerst aangezochte gerecht, blijven de aanhangigheidsregels krachtens artikel 19 Brussel IIbis-Verordening gelden en blijft de situatie van litispendentie voortbestaan zodat het laatst aangezochte gerecht de partijen naar het eerst aangezochte gerecht moet verwijzen, wanneer de bevoegdheid van dit gerecht vaststaat, zoniet zou dit leiden tot parallele procedures met mogelijk tegenstrijdige beslissingen (1). (1) Zie concl. OM.

- Art. 19, tweede en derde lid EG-Verordening nr. 2201/2003 van de Raad van 27 november 2003 betreffende de bevoegdheid en de erkenning en tenuitvoerlegging van beslissingen in huwelijkszaken en inzake de ouderlijke verantwoordelijkheid

16 december 2021

C.20.0341.N

ECLI:BE:CASS:2021:ARR.20211216.1N.3

AC nr. ...

AANSPRAKELIJKHEID BUITEN OVEREENKOMST

DAAD

Daad - Fout - Oorzakelijk verband tussen fout en schade

Degene die schadevergoeding vordert moet bewijzen dat er tussen de fout en de schade, zoals die zich concreet heeft voorgedaan, een oorzakelijk verband bestaat, wat veronderstelt dat zonder de fout de schade zich niet had voorgedaan zoals ze zich heeft voorgedaan en er bijgevolg geen oorzakelijk verband is wanneer de schade zich eveneens zou hebben voorgedaan indien de verweerder de hem verweten handelwijze correct had uitgevoerd.

- Art. 1382 Oud Burgerlijk Wetboek

12 mei 2022 C.21.0030.N [ECLI:BE:CASS:2022:ARR.20220512.1N.6](#) AC nr. ...

Daad - Fout - Oorzakelijk verband tussen fout en schade - Beoordeling - Taak van de rechter

Bij het beoordelen van het bestaan van een oorzakelijk verband tussen de fout en de schade moet de rechter bepalen wat de verweerder had moeten doen om rechtmatig te handelen, hierbij abstractie maken van het foutieve element in de historiek van het schadegeval zonder de andere omstandigheden ervan te wijzigen en nagaan of de schade zich ook in dat geval zou hebben voorgedaan (1). (1) Cass. 18 mei 2021, AR P.21.0011.N, arrest niet te publiceren; Cass. 2 maart 2021, AR.P.20.1335.N, AC 2021, nr. 151; Cass. 22 januari 2021, AR. C.20.0063.N, arrest niet te publiceren; Cass. 22 januari 2021, AR C.19.0303.N, AC 2021, nr. 49; Cass. 4 september 2020, AR C.20.0074.N, arrest niet te publiceren.

- Art. 1382 Oud Burgerlijk Wetboek

12 mei 2022 C.21.0030.N [ECLI:BE:CASS:2022:ARR.20220512.1N.6](#) AC nr. ...

HERSTELPLICHT

Herstelplicht - Staat - Overheid - Vordering tot vergoeding van de kosten - Verjaringstermijn - Milieuschade - Overheid - Getroffen maatregelen ter voorkoming en tot herstel

Artikel 2277ter, § 1, Oud Burgerlijk wetboek betreft de omzetting in het nationale recht van artikel 10 van de richtlijn 2004/35/EG van 21 april 2004 betreffende milieuaansprakelijkheid met betrekking tot het voorkomen en herstellen van milieuschade, met op een aantal punten een ruimer toepassingsgebied dan de richtlijn zodat dit artikel ook van toepassing is op de rechtsvorderingen ingesteld door publieke overheden tot vergoeding van de kosten voor maatregelen tot voorkoming en tot het herstel van milieuschade ten aanzien van personen die niet aansprakelijk zijn voor de milieuschade of de onmiddellijke dreiging van milieuschade (1). (1) Zie concl. OM.

- Art. 2277ter, § 1 Oud Burgerlijk Wetboek

- Art. 10 Richtlijn 2004/35/EG van het Europees Parlement en de Raad van 21 april 2004 betreffende milieuaansprakelijkheid met betrekking tot het voorkomen en herstellen van milieuschade

12 mei 2022 C.21.0081.N [ECLI:BE:CASS:2022:ARR.20220512.1N.5](#) AC nr. ...

Herstelplicht - Algemeen - Fout - Voordeel

Wanneer de fout de benadeelde een voordeel oplevert, moet dit voordeel in de regel worden toegerekend op het bedrag van de schadevergoeding wanneer de benadeelde zonder de fout niet van het voordeel had genoten; de appelrechters die aldus geen rekening houden met het loon en de ziekte-uitkeringen die de verweerder verwierf tijdens de periode tussen de onrechtmatige afzetting en een arrest van de Raad van State dat de ontslagbeslissing vernietigde, kennen hem een schadevergoeding toe die hoger is dan de werkelijk geleden schade en verantwoord en bijgevolg hun beslissing niet naar recht (1). (1) Cass. 8 februari 2021, AR S.19.0074.N, arrest niet gepubliceerd; Cass. 8 februari 2021, AR S.19.0070.N, arrest niet gepubliceerd; Cass. 15 mei 2015, AR C.14.0269.N, AC 2015, nr. 311; Cass. 1 februari 2013, AR C.12.0205.N, AC 2013, nr. 78.

- Art. 1382 Oud Burgerlijk Wetboek

7 april 2022

C.21.0298.N

[ECLI:BE:CASS:2022:ARR.20220407.1N.2](#)

AC nr. ...

Herstelplicht - Meesters - Aangestelden - Schadegeval - Aangestelde - Schadebeperkingsplicht - Toepassing

De in artikel 75 Wet Verzekeringen bedoelde schadebeperkingsverplichting geldt enkel voor de vergoedingsgerechtigde verzekerde (1). (1) Zie concl. OM.

- Artt. 75 en 76, §§ 1 en 2 Wet 4 april 2014 betreffende de verzekeringen, inwerkingtreding 1 november 2014

12 mei 2022

C.20.0587.N

[ECLI:BE:CASS:2022:ARR.20220512.1N.4](#)

AC nr. ...

ADMINISTRATIEVE GELDBOETE IN SOCIALE ZAKEN

- Non bis in idem - Boete wegens niet-aangifte - Belastingverhoging - Cumul - Substantieel voldoende nauw verbonden sancties - Vereiste

Artikel 4.1 Zevende Aanvullend Protocol EVRM, zoals uitgelegd door het Europees Hof voor de Rechten van de Mens, verhindert niet dat onderscheiden administratieve fiscale sancties met het karakter van een straf aan eenzelfde persoon en wegens dezelfde feiten worden opgelegd, op voorwaarde dat vaststaat dat de desbetreffende sancties zowel substantieel als temporeel voldoende nauw met elkaar verbonden zijn (1). (1) Zie concl. OM.

21 april 2022

F.20.0156.N

[ECLI:BE:CASS:2022:ARR.20220421.1N.15](#)

AC nr. ...

ADVOCAAT

- Tweedelijnsbijstand - Openbare dienst - Belgische Staat - Verplichting tot financiering en organisatie - Inhoud

Uit artikel 23 Grondwet volgt dat de juridische bijstand een openbare dienst is die door de eiser gefinancierd en georganiseerd moet worden en dat de eiser de verhuis- en inrichtingskosten van de lokalen van het bureau voor juridische bijstand niet voor zijn rekening dient te nemen, maar de verweerder wel lokalen ter beschikking moet stellen die geschikt zijn voor de uitoefening van die openbare dienst (1). (1) Zie concl. OM in Pas. 2021, nr. 204.

- Art. 508/19bis Gerechtelijk Wetboek
- Art. 23 De gecoördineerde Grondwet 1994

18 maart 2021 C.18.0062.F [ECLI:BE:CASS:2021:ARR.20210318.1F.6](#) AC nr. ...

- Tuchtrectelijke tekortkoming - Territoriale bevoegdheid - Tuchtraad in elk hof van beroep - Beginsel - Advocaten behorend tot de ordes van het rechtsgebied van het betrokken hof van beroep - Exceptie - Advocaten bedoeld in artikel 456, vierde lid, Gerechtelijk Wetboek - Tuchtraad van een ander rechtsgebied - Kwalificatie van de exceptie

Artikel 456, vierde lid, Gerechtelijk Wetboek voorziet, ten aanzien van de daarin aangewezen advocaten, een grond tot onttrekking van de zaak aan de tuchtraad, waarvan de berechting wordt toegekend aan de voorzitter van de tuchtraad van beroep.

- Art. 456, vierde lid Gerechtelijk Wetboek

19 november 2021 D.21.0014.F [ECLI:BE:CASS:2021:ARR.20211105.1F.1](#) AC nr. ...

- Tuchtrectelijke tekortkoming - Territoriale bevoegdheid - Advocaten bedoeld in artikel 456, vierde lid, Gerechtelijk Wetboek - Tuchtraad van een ander rechtsgebied - Beslissing van de voorzitter van de tuchtraad van beroep - Kwalificatie van die beslissing

De beslissing van de voorzitter van de tuchtraad van beroep die tot gevolg heeft dat het geschil onttrokken wordt aan de natuurlijke rechter van de betrokken advocaat en aan een andere rechter wordt toegekend, is geen ordemaatregel in de zin van artikel 1046 Gerechtelijk Wetboek.

- Artt. 456, vierde lid, en 1046 Gerechtelijk Wetboek

19 november 2021 D.21.0014.F [ECLI:BE:CASS:2021:ARR.20211105.1F.1](#) AC nr. ...

AFSTAMMING

- Erkenning - Bezit van staat - Betwisting

Uit een grondwetsconforme lezing van artikel 330, §1, Oud Burgerlijk Wetboek, zoals opgevat door het Grondwettelijk Hof, volgt dat de daarin bepaalde grond van niet-ontvankelijkheid wegens het bezit van staat geen absoluut karakter heeft en dat de rechter, rekening houdende met de belangen van alle betrokken partijen, in het bijzonder met die van het kind, hierop een uitzondering kan maken (1). (1) Zie Cass. 3 mei 2018, AR C.17.0121.N, AC 2018, nr. 282; Cass. 7 april 2017, AR. C.15.0379.N, AC 2017, nr. 252.

- Art. 330, § 1 Oud Burgerlijk Wetboek

7 april 2022

C.21.0460.N

[ECLI:BE:CASS:2022:ARR.20220407.1N.3](#)

AC nr. ...

AFSTAND (RECHTSPLEGING)

AFSTAND VAN GEDING

Afstand van geding - Aanhangige procedure in een Lidstaat - Later aanhangig gemaakte procedure in een andere Lidstaat - Voorgenomen afstand van de eerste procedure - Geen uitvoering van de afstand

Wanneer de partij die de procedure eerst bij een gerecht van een lidstaat aanhangig heeft gemaakt, zich er in een later aanhangig gemaakte procedure voor het gerecht van een andere lidstaat toe verbindt om afstand te doen van het geding in de lidstaat van het eerst aangezochte gerecht, maar zij vervolgens nalaat die afstand van geding uit te voeren, zodat geen einde komt aan de procedure in de lidstaat van het eerst aangezochte gerecht, blijven de aanhangigheidsregels krachtens artikel 19 Brussel IIbis-Verordening gelden en blijft de situatie van litispending voortbestaan zodat het laatst aangezochte gerecht de partijen naar het eerst aangezochte gerecht moet verwijzen, wanneer de bevoegdheid van dit gerecht vaststaat, zoniet zou dit leiden tot parallelle procedures met mogelijk tegenstrijdige beslissingen (1). (1) Zie concl. OM.

- Art. 19, tweede en derde lid EG-Verordening nr. 2201/2003 van de Raad van 27 november 2003 betreffende de bevoegdheid en de erkenning en tenuitvoerlegging van beslissingen in huwelijkszaken en inzake de ouderlijke verantwoordelijkheid

16 december 2021

C.20.0341.N

[ECLI:BE:CASS:2021:ARR.20211216.1N.3](#)

AC nr. ...

ARBEIDSONGEVAL

OVERHEIDSPERSONEEL. BIJZONDERE REGELS

Overheidspersoneel - Bijzondere regels - Schadeloosstelling - Rechthebbend slachtoffer op de prestaties van de verzekering voor geneeskundige verzorging - Beslissing van de medische dienst over de graad van blijvende arbeidsongeschiktheid - Rentevoorstel van het openbaar centrum voor maatschappelijk welzijn - Akkoord van het slachtoffer - Verzekeringsinstelling - Tegenstelbaarheid

Die overeenkomst kan niet tegen de verzekeringsinstelling worden aangevoerd zonder haar instemming en de beslissing van het centrum die de overeenkomst uitvoert, heeft evenmin gevolg voor de verzekeringsinstelling (1). (1) Zie concl. OM in Pas. 2021, nr. 354.

- Artt. 1, eerste lid, 1°, 4, 1), 8, eerste lid, 9, § 1 et 3, eerste lid en 2, 10 en 26, § 1 KB 13 juli 1970 betreffende de schadevergoeding, ten gunste van sommige personeelsleden van overheidsdiensten of overheidsinstellingen van de lokale sector, voor arbeidsongevallen en voor ongevallen op de weg naar en van het werk

- Artt. 1, eerste lid, 9°, 3, eerste lid, 1°, b), et 16, tweede lid Wet van 3 juli 1967 betreffende (de preventie van of) de schadevergoeding voor arbeidsongevallen, voor ongevallen op de weg naar en van het werk en voor beroepsziekten in de overheidssector

- Art. 136, § 2, vijfde lid Gecoördineerde wet 14 juli 1994 betreffende de verplichte verzekering voor geneeskundige verzorging en uitkeringen

17 mei 2021

S.20.0066.F

[ECLI:BE:CASS:2021:ARR.20210517.3F.2](#)

AC nr. ...

Overheidspersoneel - Bijzondere regels - Schadevergoeding - Rechthebbend slachtoffer op de prestaties van de verzekering voor geneeskundige verzorging - Beslissing van de medische dienst over de graad van blijvende arbeidsongeschiktheid - Rentevoorstel van het openbaar centrum voor maatschappelijk welzijn - Akkoord van het slachtoffer

Het akkoord van het slachtoffer over het rentevoorstel van het openbaar centrum voor maatschappelijk welzijn dat hem op het tijdstip van het ongeval in dienst had, vormt een overeenkomst tussen de schuldenaar van de schadeloosstelling en de rechthebbende op de prestaties van de verzekering voor geneeskundige verzorging en uitkeringen in de zin van artikel 136, § 2, vijfde lid, ZIV-wet, zelfs als het centrum gedeeltelijk gebonden is door de beslissing van de medische dienst over de graad van blijvende arbeidsongeschiktheid en, in geval van een dergelijk akkoord, het rentevoorstel is opgenomen in een beslissing van het centrum die aan het slachtoffer is meegedeeld (1). (1) Zie concl. OM in Pas. 2021, nr. 354.

- Artt. 1, eerste lid, 1°, 4, 1), 8, eerste lid, 9, § 1 et 3, eerste lid en 2, 10 en 26, § 1 KB 13 juli 1970 betreffende de schadevergoeding, ten gunste van sommige personeelsleden van overheidsdiensten of overheidsinstellingen van de lokale sector, voor arbeidsongevallen en voor ongevallen op de weg naar en van het werk

- Artt. 1, eerste lid, 9°, 3, eerste lid, 1°, b), et 16, tweede lid Wet van 3 juli 1967 betreffende (de preventie van of) de schadevergoeding voor arbeidsongevallen, voor ongevallen op de weg naar en van het werk en voor beroepsziekten in de overheidssector

- Art. 136, § 2, vijfde lid Gecoördineerde wet 14 juli 1994 betreffende de verplichte verzekering voor geneeskundige verzorging en uitkeringen

17 mei 2021

S.20.0066.F

[ECLI:BE:CASS:2021:ARR.20210517.3F.2](#)

AC nr. ...

ARBEIDSOVEREENKOMST

ALLERLEI

Allerlei - Loon voor arbeidsprestaties ontvangen na het faillissement - Arbeidsovereenkomst gesloten vóór het faillissement - Arbeidsprestaties geleverd na het faillissement

Het loon dat de gefailleerde ontvangt voor arbeidsprestaties die door hem worden geleverd na het faillissement, wordt uit het actief van het faillissement gesloten, ook al werd de arbeidsovereenkomst gesloten vóór het faillissement.

- Art. XX.110, §§ 1 en 3, tweede lid Wetboek 28 februari 2013 van economisch recht

31 maart 2022 C.21.0160.N [ECLI:BE:CASS:2022:ARR.20220331.1N.8](#) AC nr. ...

Allerlei - Recht op loon - Ontstaan - Oorzaak

Het recht op loon ontstaat door het verrichten van arbeid op grond van een arbeidsovereenkomst, zodat de oorzaak van het door de gefailleerde ontvangen loon bijgevolg de door de gefailleerde verrichte arbeid is (1). (1) Cass. 11 september 1995, AR S.94.0041.N, AC 1995, nr. 375

- Art. 2 Wet 12 april 1965 betreffende de bescherming van het loon der werknemers

31 maart 2022 C.21.0160.N [ECLI:BE:CASS:2022:ARR.20220331.1N.8](#) AC nr. ...

Allerlei - Opbrengsten van arbeidsprestaties geleverd door de gefailleerde na de opening van het faillissement - Doelstelling van het tweede-kansen-beleid

Uit de wetsgeschiedenis van artikel XX.110, § 3, tweede lid, WER blijkt de doelstelling van het tweede-kansen-beleid dat de gefailleerde natuurlijke personen moet aanmoedigen om opnieuw aan het economische leven deel te nemen, zodat de opbrengsten van arbeidsprestaties geleverd na de opening van het faillissement buiten de boedel dienen te blijven.

31 maart 2022 C.21.0160.N [ECLI:BE:CASS:2022:ARR.20220331.1N.8](#) AC nr. ...

EINDE

Einde - Allerlei - Kennelijk onredelijk ontslag - Verbod - Miskenning

Uit de bepalingen van CAO nr. 109 betreffende de motivering van het ontslag volgt dat die CAO als dusdanig geen verbod van kennelijk onredelijk ontslag inhoudt en dat de werkgever zich niet eerder schuldig maakt aan het niet of niet volledig betalen van de in de CAO nr. 109 bedoelde schadevergoeding wegens kennelijk onredelijk ontslag dan nadat de rechter op vordering van de ontslagen werknemer heeft geoordeeld dat het ontslag kennelijk onredelijk is en aan de werknemer op die grond een gepaste schadevergoeding heeft toegekend die overeenstemt met minimaal 3 en maximaal 17 weken loon (1). (1) Zie concl. OM.

- Artt. 1, tweede lid, 8 en 9 CAO nr. 109 van 12 februari 2014, gesloten in de Nationale Arbeidsraad, betreffende de motivering van het ontslag

20 december 2021 S.20.0019.N [ECLI:BE:CASS:2021:ARR.20211220.3N.12](#) AC nr. ...

Einde - Allerlei - Kennelijk onredelijk ontslag - Schadevergoeding - Rechtsgrond

De werknemer die aanvoert dat hij kennelijk onredelijk werd ontslagen en op die grond de toekenning van een schadevergoeding in het kader van artikel 9, § 2, CAO nr. 109 betreffende de motivering van het ontslag vordert, stelt geen vordering in wegens inbreuk op CAO nr. 109, maar vraagt slechts toepassing te maken van die collectieve arbeidsovereenkomst, zodat de betreffende vordering niet gegrond is op artikel 189 Sociaal Strafwetboek (1). (1) Zie concl. OM.

- Artt. 1, tweede lid, 8 en 9 CAO nr. 109 van 12 februari 2014, gesloten in de Nationale Arbeidsraad, betreffende de motivering van het ontslag

- Art. 189 Wet 6 juni 2010 tot invoering van het Sociaal Strafwetboek

20 december 2021

S.20.0019.N

[ECLI:BE:CASS:2021:ARR.20211220.3N.12](#)

AC nr. ...

BESLAG

GEDWONGEN TENUITVOERLEGGING

Gedwongen tenuitvoerlegging - Beslag op onroerende goederen - Handelingen van de schuldenaar tot vervreemding of vestiging van een hypotheek - Niet-tegenwerpelijk aan derden - Faillissement van de schuldenaar

De niet-tegenwerpelijkheid tegen derden zoals bedoeld in artikel 1575 Gerechtelijk wetboek, heeft een relatieve werking en strekt slechts in het voordeel van de betrokken schuldeiser, zodat een hypotheek ingeschreven na de overschrijving van een bevel of beslag, maar vóór het faillissement, tegenwerpelijk is aan de curator van het latere faillissement van de schuldenaar, maar niet aan de schuldeiser die voordien zijn bevel of beslag heeft overgeschreven.

- Artt. 1575 en 1577 Gerechtelijk Wetboek

31 maart 2022

C.21.0336.N

[ECLI:BE:CASS:2022:ARR.20220331.1N.6](#)

AC nr. ...

Gedwongen tenuitvoerlegging - Beslag op onroerende goederen - Handelingen van de schuldenaar tot vervreemding of vestiging van een hypotheek - Niet-tegenwerpelijk aan derden

De niet-tegenwerpelijkheid tegen derden van de handelingen van vervreemding of van vestiging van een hypotheek, verricht door de schuldenaar op onroerende goederen waarop beslag is gelegd of die in het bevel zijn aangeduid, en dit vanaf de dag van de overschrijving van het beslag of van het bevel, geldt eveneens voor de vervreemdingen of vestigingen van een hypotheek verricht vóór de overschrijving van het beslag of van het bevel, maar die op dat ogenblik nog niet zijn overgeschreven of ingeschreven.

- Artt. 1575 en 1577 Gerechtelijk Wetboek

31 maart 2022

C.21.0336.N

[ECLI:BE:CASS:2022:ARR.20220331.1N.6](#)

AC nr. ...

Gedwongen tenuitvoerlegging - Beslag op onroerende goederen - Vervreemding of vestiging van een hypotheek door de schuldenaar - Niet-tegenwerpelijkheid - Gevolg

De niet-tegenwerpelijkheid aan de in artikel 1575 Gerechtelijk Wetboek bedoelde derden van de handelingen van vervreemding of van vestiging van een hypotheek, verricht door de schuldenaar op de onroerende goederen waarop beslag is gelegd of die in het bevel zijn aangeduid, heeft tot gevolg dat de beslagleggende schuldeiser ten belope van het bedrag van zijn schuldvordering de uitwinning kan vervolgen op het onroerend goed in handen van de persoon aan wie het goed werd overgedragen in weerwil van het overgeschreven bevel of beslag.

- Artt. 1575 en 1577, eerste lid Gerechtelijk Wetboek

31 maart 2022

C.21.0330.N

[ECLI:BE:CASS:2022:ARR.20220331.1N.7](#)

AC nr. ...

Gedwongen tenuitvoerlegging - Faillissement - Uitwinning van onroerende goederen - Verdeling van de opbrengst - Rangregeling - Verkoopgelden - Onderdeel van de faillissementsboedel

De verkoopgelden voortkomend uit de uitwinning van onroerende goederen vallen slechts in de faillissementsboedel nadat de hypothecaire schuldeisers werden voldaan.

- Artt. 16, eerste lid, en 91 WETBOEK VAN KOOPHANDEL BOEK III - Faillissementswet
- Artt. 1639 en 1643, eerste lid Gerechtelijk Wetboek

31 maart 2022

C.21.0336.N

ECLI:BE:CASS:2022:ARR.20220331.1N.6

AC nr. ...

BESLAG OP ONROEREND GOED [ZIE: 065 BESLAG]

- Allerlei - Recht een hoger bod te doen

Krachtens artikel 1592, eerste tot derde lid, Gerechtelijk Wetboek heeft eenieder het recht een hoger bod te doen gedurende vijftien dagen na de toewijzing, door het bedrag van het hoger bod op het kantoor van de notaris in consignatie te geven en dat bij deurwaardersexploot, dat de koper wordt aangezegd, aan die notaris te betekenen.

- Art. 1592, eerste tot derde lid Oud Burgerlijk Wetboek

8 oktober 2021

C.20.0043.F

ECLI:BE:CASS:2021:ARR.20211008.1F.1

AC nr. ...

BEVOEGDHEID EN AANLEG

INTERNATIONALE BEVOEGDHEID

Internationale bevoegdheid - Brussel 1bis-Verordening - Werkingssfeer - Prealabele vraag inzake een uitgesloten materie

Dat een prealabele vraag moet worden beslecht inzake een krachtens artikel 1, lid 2, b) van de Brussel 1bis-Verordening uitgesloten materie, staat niet in de weg aan het binnen de werkingssfeer van de Verordening vallen van een dergelijke vordering, aangezien dit de aard van de door de vordering te bewaren rechten niet wijzigt (1). (1) Zie concl. OM.

28 april 2022

C.21.0150.N

[ECLI:BE:CASS:2022:ARR.20220428.1N.3](#)

AC nr. ...

Internationale bevoegdheid - Brussel 1bis-Verordening - Werkingssfeer - Overeenkomst gesloten voor de opening van de insolventieprocedure - Factuur - Vordering tot betaling - Vordering ingesteld in de lidstaat van de schuldeiser - Insolventieprocedure tegen schuldenaar geopend in een andere lidstaat

Een vordering tot betaling van een factuur voor levering van goederen ter uitvoering van een overeenkomst gesloten vóór de opening van een insolventieprocedure, door de schuldeiser die in de ene lidstaat is gevestigd, in die lidstaat ingesteld tegen de schuldenaar nadat tegen hem een insolventieprocedure is geopend in een andere lidstaat, valt binnen de werkingssfeer van de Brussel 1bis-Verordening, aangezien zij is gebaseerd op een recht of verbintenis voortvloeiend uit de gemene regels van het burgerlijk en het handelsrecht (1). (1) Zie concl. OM.

- Art. 1, eerste lid Verordening (EG) nr. 1346/2000 van de Raad van 29 mei 2000 betreffende insolventieprocedures

- Art. 1, eerste en tweede lid, b) Verordening (EU) nr. 1215/2012 van het Europees Parlement en de Raad van 12 december 2012 betreffende de rechterlijke bevoegdheid, de erkenning en de tenuitvoerlegging van beslissingen in burgerlijke en handelszaken

28 april 2022

C.21.0150.N

[ECLI:BE:CASS:2022:ARR.20220428.1N.3](#)

AC nr. ...

BEWIJS

BELASTINGZAKEN

Belastingzaken - Algemeen - Huisvisitatie - Machtiging van de politierechter - Onwettige motivering

Noch artikel 63 Btw-wetboek, noch artikel 319 WIB92, noch enige andere bepaling, voorziet in een sanctie wanneer de belastinginspectie zonder wettig gemotiveerde machtiging van de politierechter de woning of bewoonde lokalen betreedt en aldaar bewijsstukken verzamelt zodat het gebruik van het met schending van het voorschrift van voornoemde wetsbepalingen verkregen bewijs derhalve niet per definitie uitgesloten is, maar dient te worden getoetst aan de beginselen van behoorlijk bestuur en het recht op een eerlijk proces.

- Art. 319 Wetboek Inkomstenbelastingen 1992
- Art. 63 Wet 3 juli 1969 tot invoering van de belasting over de toegevoegde waarde

21 april 2022 F.17.0136.N [ECLI:BE:CASS:2022:ARR.20220421.1N.10](#) AC nr. ...

Belastingzaken - Algemeen - Huisvisitatie - Onrechtmatig verkregen bewijs - Toelaatbaarheidsvoorwaarden - Antigoontoets

Behoudens wanneer de wetgever ter zake in bijzondere sancties voorziet, kan het gebruik van onrechtmatig verkregen bewijs in fiscale zaken slechts worden geweerd indien de bewijsmiddelen verkregen zijn op een wijze die zozeer indruist tegen hetgeen van een behoorlijk handelende overheid mag worden verwacht dat dit gebruik onder alle omstandigheden als ontoelaatbaar moet worden geacht, of indien dit gebruik het recht van de belastingplichtige op een eerlijk proces in het gedrang brengt.

21 april 2022 F.17.0136.N [ECLI:BE:CASS:2022:ARR.20220421.1N.10](#) AC nr. ...

BURGERLIJKE ZAKEN

Burgerlijke zaken - Bewijsvoering - Onrechtmatig verkregen bewijs - Gebruik in burgerlijke zaken - Taak van de rechter

Behoudens wanneer de wet uitdrukkelijk anders bepaalt, kan het gebruik van onrechtmatig verkregen bewijs in burgerlijke zaken slechts worden geweerd indien de bewijsverkrijging de betrouwbaarheid van het bewijs aantast of indien hierdoor het recht op een eerlijk proces in gevaar wordt gebracht; de rechter dient hierbij rekening te houden met al de omstandigheden van de zaak, waaronder de wijze waarop het bewijs werd verkregen, de omstandigheden waarin de onrechtmatigheid werd begaan, de ernst van de onrechtmatigheid en de mate waarin hierdoor het recht van de wederpartij werd geschonden, de bewijsnood van de partij die de onrechtmatigheid beging en de houding van de wederpartij (1). (1) Cass. 14 juni 2021, AR C.20.0418.N, AC 2021, nr. 437, ECLI:BE:CASS:2021:ARR.20210614.3N.2.

- Art. 6.1 Verdrag tot bescherming van de rechten van de mens en de fundamentele vrijheden, ondertekend op 4 november 1950, te Rome

16 december 2021 C.18.0314.N [ECLI:BE:CASS:2021:ARR.20211216.1N.8](#) AC nr. ...

STRAFZAKEN

Strafzaken - Vermoedens - Aantonen van de schuld - Geheel van vermoedens - Toelaatbaarheid

De misdrijven kunnen worden aangetoond door alle bewijsmiddelen die volgens de rede en de ervaring geschikt zijn om juridische zekerheid te verschaffen; noch artikel 6 EVRM noch enige wettelijke bepaling verbiedt de rechter zijn mening te baseren op een geheel van vermoedens waarvan de kwaliteit en de onderlinge overeenkomst tot gevolg hebben dat de echtheid van een feit niet meer redelijk kan worden betwijfeld (1). (1) Zie concl. OM in Pas. 2021, nr. 472.

23 juni 2021

P.21.0334.F

[ECLI:BE:CASS:2021:ARR.20210623.2F.3](#)

AC nr. ...

Strafzaken - Bewijsvoering - Aantonen van de schuld - Bewijsmiddel - Geheel van vermoedens - Toelaatbaarheid

De misdrijven kunnen worden aangetoond door alle bewijsmiddelen die volgens de rede en de ervaring geschikt zijn om juridische zekerheid te verschaffen; noch artikel 6 EVRM noch enige wettelijke bepaling verbiedt de rechter zijn mening te baseren op een geheel van vermoedens waarvan de kwaliteit en de onderlinge overeenkomst tot gevolg hebben dat de echtheid van een feit niet meer redelijk kan worden betwijfeld (1). (1) Zie concl. OM in Pas. 2021, nr. 472.

23 juni 2021

P.21.0334.F

[ECLI:BE:CASS:2021:ARR.20210623.2F.3](#)

AC nr. ...

BLOEDPROEF

- Modaliteiten van de bloedafname - Recht op bijstand van een arts naar keuze

Artikel 44bis, § 3, Wetboek van Strafvordering, dat door artikel 64 Wegverkeerswet toepasselijk is verklaard inzake wegverkeer, dat bepaalt dat indien het optreden van de opgevorderde geneesheer hierdoor geen vertraging ondervindt, de persoon van wie het bloedmonster wordt genomen op eigen kosten een geneesheer naar keuze daarbij tegenwoordig kan doen zijn, houdt in dat de persoon van wie het bloedmonster wordt genomen, in staat is die wil kenbaar te maken; dat betekent niet dat de politie ambtshalve een tweede geneesheer zou moeten aanstellen wanneer die persoon niet in staat is er één te kiezen.

- Art. 64 Wet betreffende de politie over het wegverkeer, gecoördineerd bij Koninklijk besluit van 16 maart 1968

- Art. 44bis, § 3 Wetboek van Strafvordering

23 juni 2021

P.21.0500.F

[ECLI:BE:CASS:2021:ARR.20210623.2F.6](#)

AC nr. ...

BURGERLIJKE RECHTSVORDERING

- Openbaar ministerie - Zaak waarin het openbaar ministerie geen partij is - Hoger beroep van het openbaar ministerie - Ontvankelijkheid

Het openbaar ministerie kan hoger beroep instellen op grond van artikel 138bis, § 1, Gerechtelijk Wetboek, wanneer de openbare orde in gevaar is gebracht door een feitelijke toestand die moet worden verholpen, zelfs in een zaak waarin ze geen partij was (1). (1) Zie concl. OM in Pas. 2021, nr. 734.

- Art. 138bis Gerechtelijk Wetboek

19 november 2021

C.21.0095.F

[ECLI:BE:CASS:2021:ARR.20211119.1F.13](#)

AC nr. ...

- Openbaar ministerie - Rechtsvordering van ambtswege

De ambtshalve vordering kan door het openbaar ministerie worden ingesteld telkens als er sprake is van een schending van een bepaling van openbare orde of van een bepaling die de openbare orde raakt; de vereisten van de openbare orde die een dergelijke tussenkomst kunnen verantwoorden, impliceren dat de openbare orde in het gedrang wordt gebracht door een feitelijke toestand die verholpen moet worden (1). (1) Cass. 22 mei 2019, AR P.19.0252.F, Pas. 2019, nr. 311, met concl. "in hoofdzaak" van advocaat-generaal Nolet de Brauwere op datum in Pas.; Cass. 28 januari 2016, AR C.14.0237.N, Pas. 2016, nr. 63.

- Art. 138bis Gerechtelijk Wetboek

19 november 2021

C.20.0523.F

[ECLI:BE:CASS:2021:ARR.20211119.1F.1](#)

AC nr. ...

CASSATIE

BEVOEGDHEID VAN HET HOF

Bevoegdheid van het hof - Algemeen - Verplichting om een feitelijk onderzoek te verrichten - Bevoegdheid van het Hof

Het middel dat het Hof noopt tot een feitelijke beoordeling waarvoor het niet is bevoegd, is niet ontvankelijk (1). (1) Zie concl. OM in Pas. 2021, nr. 734; Cass. 15 november 2018, AR D.17.0017.F, AC 2018, nr. 639.

19 november 2021

C.21.0095.F

[ECLI:BE:CASS:2021:ARR.20211119.1F.13](#)

AC nr. ...

CASSATIEBEROEP

STRAFZAKEN

Strafzaken - Allerlei - Voorlopige hechtenis - Handhaving - Cassatieberoep - Dossier dat daags vóór de uiterste datum om uitspraak te doen op de griffie is ontvangen

Wanneer cassatieberoep wordt ingesteld tegen een arrest waardoor de voorlopige hechtenis wordt gehandhaafd en het dossier pas daags vóór de uiterste datum om uitspraak te doen op de griffie van het Hof is ontvangen, de inverdenkinggestelde en zijn raadslieden, die nog diezelfde dag zijn opgeroepen, niet op de rechtszitting zijn verschenen en het Hof, wegens die vertraging in de toezending van de stukken en in de verzending van de oproepingen, zich niet ervan kan verzekeren dat het recht van verdediging ten volle werd geëerbiedigd, moet de uitoefening van dat recht worden hersteld door het onderzoek van de zaak te verdagen naar de eerstvolgende rechtszitting van de tweede kamer (1). (1) En dit ook als blijkt dat het Hof dus niet binnen de wettelijke termijn uitspraak zal kunnen doen. In dit geval werden de diensten van het Hof pas in de loop van de namiddag van woensdag 19 mei in kennis gesteld van het bestaan van het cassatieberoep. Aangezien ten laatste daags erna, op donderdag 20 mei, uitspraak kon worden gedaan, werd de behandeling van het dossier vastgesteld op de buitengewone rechtszitting die dus op die datum werd gehouden, al houdt de tweede Franstalige kamer gewoonlijk zitting op woensdag. Het openbaar ministerie heeft enkel geconcludeerd dat de bestreden beslissing zijns inziens overeenkomstig de wet was geweest. Het eindarrest dat op 26 mei 2021 werd gewezen en eveneens op die datum werd gepubliceerd, stelt vast dat "het Hof, wegens een vertraging in de toezending van de stukken, geen uitspraak heeft kunnen doen binnen de vijftien dagen na het instellen van het cassatieberoep, zoals voorgeschreven door artikel 31, § 3, tweede lid, Voorlopige Hechteniswet, [en dat] hieruit volgt dat de eiser krachtens de wet vrij is en dat zijn cassatieberoep geen bestaansreden meer heeft". (M.N.B.)

- Art. 31, § 3, eerste lid Wet van 20 juli 1990 betreffende de voorlopige hechtenis

26 mei 2021

P.21.0684.F

[ECLI:BE:CASS:2021:ARR.20210526.2F.12](#)

AC nr. ...

Strafzaken - Allerlei - Voorlopige hechtenis - Handhaving - Cassatieberoep - Dossier dat daags vóór de uiterste datum om uitspraak te doen op de griffie is ontvangen

Wanneer cassatieberoep wordt ingesteld tegen een arrest waardoor de voorlopige hechtenis wordt gehandhaafd en het dossier pas daags vóór de uiterste datum om uitspraak te doen op de griffie van het Hof is ontvangen, de inverdenkinggestelde en zijn raadslieden, die nog diezelfde dag zijn opgeroepen, niet op de rechtszitting zijn verschenen en het Hof, wegens die vertraging in de toezending van de stukken en in de verzending van de oproepingen, zich niet ervan kan verzekeren dat het recht van verdediging ten volle werd geëerbiedigd, moet de uitoefening van dat recht worden hersteld door het onderzoek van de zaak te verdagen naar de eerstvolgende rechtszitting van de tweede kamer (1). (1) En dit ook als blijkt dat het Hof dus niet binnen de wettelijke termijn uitspraak zal kunnen doen. In dit geval werden de diensten van het Hof pas in de loop van de namiddag van woensdag 19 mei in kennis gesteld van het bestaan van het cassatieberoep. Aangezien ten laatste daags erna, op donderdag 20 mei, uitspraak kon worden gedaan, werd de behandeling van het dossier vastgesteld op de buitengewone rechtszitting die dus op die datum werd gehouden, al houdt de tweede Franstalige kamer gewoonlijk zitting op woensdag. Het openbaar ministerie heeft enkel geconcludeerd dat de bestreden beslissing zijns inziens overeenkomstig de wet was geweest. Het eindarrest dat op 26 mei 2021 werd gewezen en eveneens op die datum werd gepubliceerd, stelt vast dat "het Hof, wegens een vertraging in de toezending van de stukken, geen uitspraak heeft kunnen doen binnen de vijftien dagen na het instellen van het cassatieberoep, zoals voorgeschreven door artikel 31, § 3, tweede lid, Voorlopige Hechteniswet, [en dat] hieruit volgt dat de eiser krachtens de wet vrij is en dat zijn cassatieberoep geen bestaansreden meer heeft". (M.N.B.)

- Art. 31, § 3, eerste lid Wet van 20 juli 1990 betreffende de voorlopige hechtenis

26 mei 2021

P.21.0684.F

[ECLI:BE:CASS:2021:ARR.20210526.2F.12](#)

AC nr. ...

***Strafzaken - Allerlei - Voorlopige hechtenis - Handhaving - Cassatieberoep -
Vertraging in de toezending van de stukken - Geen arrest binnen vijftien dagen te
rekenen van het instellen van het cassatieberoep***

Wanneer het Hof wegens een vertraging in de toezending van de stukken geen uitspraak heeft kunnen doen binnen vijftien dagen te rekenen van het instellen van het cassatieberoep, zoals voorgeschreven door artikel 31, § 3, tweede lid, Voorlopige Hechteniswet, volgt hieruit dat de eiser vrij is krachtens de wet en dat zijn cassatieberoep geen bestaansreden meer heeft (1). (1) Zie Cass. 16 maart 1994, AR P.94.0216.F, AC 1994, nr. 130, en de noot van M.N.B. ; R. DECLERCQ, «Pourvoi en cassation en matière répressive », R.P.D.B., 2015, nr. 149, p. 108, en noot 627. Het tussenarrest van 20 mei 2021 dat de zaak verdaagt, werd eveneens op dezelfde datum gepubliceerd.

- Art. 31, § 3, tweede lid Wet van 20 juli 1990 betreffende de voorlopige hechtenis

26 mei 2021

P.21.0684.F

[ECLI:BE:CASS:2021:ARR.20210526.2F.12](#)

AC nr. ...

***Strafzaken - Allerlei - Voorlopige hechtenis - Handhaving - Cassatieberoep -
Vertraging in de toezending van de stukken - Geen arrest binnen vijftien dagen te
rekenen van het instellen van het cassatieberoep***

Wanneer het Hof wegens een vertraging in de toezending van de stukken geen uitspraak heeft kunnen doen binnen vijftien dagen te rekenen van het instellen van het cassatieberoep, zoals voorgeschreven door artikel 31, § 3, tweede lid, Voorlopige Hechteniswet, volgt hieruit dat de eiser vrij is krachtens de wet en dat zijn cassatieberoep geen bestaansreden meer heeft (1). (1) Zie Cass. 16 maart 1994, AR P.94.0216.F, AC 1994, nr. 130, en de noot van M.N.B. ; R. DECLERCQ, «Pourvoi en cassation en matière répressive », R.P.D.B., 2015, nr. 149, p. 108, en noot 627. Het tussenarrest van 20 mei 2021 dat de zaak verdaagt, werd eveneens op dezelfde datum gepubliceerd.

- Art. 31, § 3, tweede lid Wet van 20 juli 1990 betreffende de voorlopige hechtenis

26 mei 2021

P.21.0684.F

[ECLI:BE:CASS:2021:ARR.20210526.2F.12](#)

AC nr. ...

CASSATIEMIDDELEN

BURGERLIJKE ZAKEN

Burgerlijke zaken - Onduidelijk middel - Begrip - Ontvankelijkheid

Het middel dat niet verduidelijkt op welke wijze het arrest de in dat middel bedoelde wettelijke bepalingen schendt, is niet ontvankelijk (1). (1) Zie concl. OM in Pas. 2021, nr. 734; Cass. 15 november 2018, AR D.17.0017.F, AC 2018, nr. 639; Cass. 16 juni 2014, AR S.13.0131.F, AC 2014, nr. 431.

19 november 2021 C.21.0095.F [ECLI:BE:CASS:2021:ARR.20211119.1F.13](#) AC nr. ...

Burgerlijke zaken - Algemeen - Verplichting om een feitelijk onderzoek te verrichten - Ontvankelijkheid

Het middel dat het Hof noopt tot een feitelijke beoordeling waarvoor het niet is bevoegd, is niet ontvankelijk (1). (1) Zie concl. OM in Pas. 2021, nr. 734; Cass. 15 november 2018, AR D.17.0017.F, AC 2018, nr. 639.

19 november 2021 C.21.0095.F [ECLI:BE:CASS:2021:ARR.20211119.1F.13](#) AC nr. ...

Burgerlijke zaken - Vereiste vermeldingen - Montevideo-verdrag van 26 december 1933 - Ontvankelijkheid

Het Montevideo-verdrag, waarbij België zich niet heeft aangesloten, is geen wet in de zin van artikel 608 Gerechtelijk Wetboek (1). (1) Zie concl. OM in Pas. 2021, nr. 734.

- Art. 608 Gerechtelijk Wetboek

19 november 2021 C.21.0095.F [ECLI:BE:CASS:2021:ARR.20211119.1F.13](#) AC nr. ...

STRAFZAKEN

Strafzaken - Belang - Middel dat kritiek uitoefent op een dictum dat overeenstemt met de conclusie van de eiser

Wanneer het middel kritiek uitoefent op een dictum dat overeenstemt met de conclusie van de eiser, is het bij gebrek aan belang niet ontvankelijk (1). (1) Zie concl. OM in Pas. 2021, nr. 472.

23 juni 2021 P.21.0334.F [ECLI:BE:CASS:2021:ARR.20210623.2F.3](#) AC nr. ...

TUCHTZAKEN

Tuchtzaken - Onaantastbare beoordeling door feitenrechter - Bevoegdheid van het Hof - Ontvankelijkheid

Het middel dat het Hof verzoekt zijn eigen beoordeling in de plaats te stellen van de andersluidende beoordeling van de raad van beroep, waartoe het niet bevoegd is, is niet ontvankelijk.

20 september 2021 D.21.0005.F [ECLI:BE:CASS:2021:ARR.20210920.3F.6](#) AC nr. ...

Tuchtzaken - Belang - Voldoende redenen waartegen het middel niet opkomt -

Ontvankelijkheid

Een middel dat niet opkomt tegen een motivering die een beslissing op zelfstandige wijze verantwoordt, kan niet tot cassatie leiden en is bij gebrek aan belang niet ontvankelijk (1).

(1) Zie concl. OM in Pas. 2021, nr. 568; zie ook Cass. 30 november 2000, AR D.00.0023.F, AC 2000, nr. 659.

20 september 2021

D.21.0005.F

ECLI:BE:CASS:2021:ARR.20210920.3F.6

AC nr. ...

EUROPESE UNIE

ALGEMEEN

Algemeen - Brussel 1bis-Verordening - Werkingssfeer - Overeenkomst gesloten voor de opening van de insolventieprocedure - Factuur - Vordering tot betaling - Vordering ingesteld in de lidstaat van de schuldeiser - Insolventieprocedure tegen schuldenaar geopend in een andere lidstaat

Een vordering tot betaling van een factuur voor levering van goederen ter uitvoering van een overeenkomst gesloten vóór de opening van een insolventieprocedure, door de schuldeiser die in de ene lidstaat is gevestigd, in die lidstaat ingesteld tegen de schuldenaar nadat tegen hem een insolventieprocedure is geopend in een andere lidstaat, valt binnen de werkingssfeer van de Brussel 1bis-Verordening, aangezien zij is gebaseerd op een recht of verbintenis voortvloeiend uit de gemene regels van het burgerlijk en het handelsrecht (1). (1) Zie concl. OM.

- Art. 1, eerste lid Verordening (EG) nr. 1346/2000 van de Raad van 29 mei 2000 betreffende insolventieprocedures

- Art. 1, eerste en tweede lid, b) Verordening (EU) nr. 1215/2012 van het Europees Parlement en de Raad van 12 december 2012 betreffende de rechterlijke bevoegdheid, de erkenning en de tenuitvoerlegging van beslissingen in burgerlijke en handelszaken

28 april 2022

C.21.0150.N

[ECLI:BE:CASS:2022:ARR.20220428.1N.3](#)

AC nr. ...

Algemeen - Brussel IIbis-verordening - Regels van aanhangigheid - Aanhangige procedure in een Lidstaat - Later aanhangig gemaakte procedure in een andere Lidstaat - Voorgenomen afstand van de eerste procedure - Geen uitvoering van de afstand

Wanneer de partij die de procedure eerst bij een gerecht van een lidstaat aanhangig heeft gemaakt, zich er in een later aanhangig gemaakte procedure voor het gerecht van een andere lidstaat toe verbindt om afstand te doen van het geding in de lidstaat van het eerst aangezochte gerecht, maar zij vervolgens nalaat die afstand van geding uit te voeren, zodat geen einde komt aan de procedure in de lidstaat van het eerst aangezochte gerecht, blijven de aanhangigheidsregels krachtens artikel 19 Brussel IIbis-Verordening gelden en blijft de situatie van litispending voortbestaan zodat het laatst aangezochte gerecht de partijen naar het eerst aangezochte gerecht moet verwijzen, wanneer de bevoegdheid van dit gerecht vaststaat, zoniet zou dit leiden tot parallelle procedures met mogelijk tegenstrijdige beslissingen (1). (1) Zie concl. OM.

- Art. 19, tweede en derde lid EG-Verordening nr. 2201/2003 van de Raad van 27 november 2003 betreffende de bevoegdheid en de erkenning en tenuitvoerlegging van beslissingen in huwelijkszaken en inzake de ouderlijke verantwoordelijkheid

16 december 2021

C.20.0341.N

[ECLI:BE:CASS:2021:ARR.20211216.1N.3](#)

AC nr. ...

Algemeen - Brussel 1bis-Verordening - Werkingssfeer - Prealabele vraag inzake een uitgesloten materie

Dat een prealabele vraag moet worden beslecht inzake een krachtens artikel 1, lid 2, b) van de Brussel 1bis-Verordening uitgesloten materie, staat niet in de weg aan het binnen de werkingssfeer van de Verordening vallen van een dergelijke vordering, aangezien dit de aard van de door de vordering te bewaren rechten niet wijzigt (1). (1) Zie concl. OM.

FAILLISSEMENT, FAILLISSEMENTSAKOORD EN GERECHTELIJ

BEVOORRECHTE EN HYPOTHECAIRE SCHULDEISERS

Bevoorrechte en hypothecaire schuldeisers - Uitwinning van onroerende goederen - Verkoopgelden - Onderdeel van de faillissementsboedel

De verkoopgelden voortkomend uit de uitwinning van onroerende goederen vallen slechts in de faillissementsboedel nadat de hypothecaire schuldeisers werden voldaan.

- Artt. 16, eerste lid, en 91 WETBOEK VAN KOOPHANDEL BOEK III - Faillissementswet
- Artt. 1639 en 1643, eerste lid Gerechtelijk Wetboek

31 maart 2022

C.21.0336.N

[ECLI:BE:CASS:2022:ARR.20220331.1N.6](#)

AC nr. ...

GEVOLGEN (PERSONEN, GOEDEREN, VERBINTENISSEN)

Gevolgen (personen, goederen, verbintenissen) - Artikel 33, tweede lid, Nederlandse Faillissementswet - Afroep door schuldeiser van bankgarantie tot persoonlijke zekerheid van een schuld van de gefailleerde - Toepassing

Artikel 33, Nederlandse Faillissementswet verbiedt gedurende het faillissement uitsluitend de individuele tenuitvoerlegging op het vermogen van de schuldenaar, dit is het tot het faillissement behorende vermogen en staat er aldus niet aan in de weg dat de schuldeiser een bankgarantie afroept die tot persoonlijke zekerheid strekt van een schuld van de gefailleerde, aangezien hij hierdoor geen aanspraak maakt op een bestanddeel van de failliete boedel, maar op een derde vermogen (1). (1) Zie concl. OM.

28 april 2022

C.21.0150.N

[ECLI:BE:CASS:2022:ARR.20220428.1N.3](#)

AC nr. ...

Gevolgen (personen, goederen, verbintenissen) - Loon voor arbeidsprestaties ontvangen na het faillissement - Arbeidsovereenkomst gesloten vóór het faillissement - Arbeidsprestaties geleverd na het faillissement

Het loon dat de gefailleerde ontvangt voor arbeidsprestaties die door hem worden geleverd na het faillissement, wordt uit het actief van het faillissement gesloten, ook al werd de arbeidsovereenkomst gesloten vóór het faillissement.

- Art. XX.110, §§ 1 en 3, tweede lid Wetboek 28 februari 2013 van economisch recht

31 maart 2022

C.21.0160.N

[ECLI:BE:CASS:2022:ARR.20220331.1N.8](#)

AC nr. ...

Gevolgen (personen, goederen, verbintenissen) - Recht op loon - Ontstaan - Oorzaak

Het recht op loon ontstaat door het verrichten van arbeid op grond van een arbeidsovereenkomst, zodat de oorzaak van het door de gefailleerde ontvangen loon bijgevolg de door de gefailleerde verrichte arbeid is (1). (1) Cass. 11 september 1995, AR S.94.0041.N, AC 1995, nr. 375

- Art. 2 Wet 12 april 1965 betreffende de bescherming van het loon der werknemers

31 maart 2022

C.21.0160.N

[ECLI:BE:CASS:2022:ARR.20220331.1N.8](#)

AC nr. ...

Gevolgen (personen, goederen, verbintenissen) - Beslag op onroerende goederen - Handelingen van de schuldenaar tot vervreemding of vestiging van een hypotheek - Niet-tegenwerpelijk aan derden - Faillissement van de schuldenaar

De niet-tegenwerpelijke tegen derden zoals bedoeld in artikel 1575 Gerechtelijk wetboek, heeft een relatieve werking en strekt slechts in het voordeel van de betrokken schuldeiser, zodat een hypotheek ingeschreven na de overschrijving van een bevel of beslag, maar vóór het faillissement, tegenwerpelijk is aan de curator van het latere faillissement van de schuldenaar, maar niet aan de schuldeiser die voordien zijn bevel of beslag heeft overgeschreven.

- Artt. 1575 en 1577 Gerechtelijk Wetboek

31 maart 2022

C.21.0336.N

[ECLI:BE:CASS:2022:ARR.20220331.1N.6](#)

AC nr. ...

Gevolgen (personen, goederen, verbintenissen) - Doelstelling van het tweede-kansen-beleid - Opbrengsten van arbeidsprestaties geleverd door de gefailleerde na de opening van het faillissement

Uit de wetsgeschiedenis van artikel XX.110, § 3, tweede lid, WER blijkt de doelstelling van het tweede-kansen-beleid dat de gefailleerde natuurlijke personen moet aanmoedigen om opnieuw aan het economische leven deel te nemen, zodat de opbrengsten van arbeidsprestaties geleverd na de opening van het faillissement buiten de boedel dienen te blijven.

31 maart 2022

C.21.0160.N

[ECLI:BE:CASS:2022:ARR.20220331.1N.8](#)

AC nr. ...

Gevolgen (personen, goederen, verbintenissen) - Overeenkomst gesloten voor de opening van de insolventieprocedure - Factuur - Vordering tot betaling - Vordering ingesteld in de lidstaat van de schuldeiser - Insolventieprocedure tegen schuldenaar geopend in een andere lidstaat - Werkingssfeer van de Brussel 1bis-Verordening

Een vordering tot betaling van een factuur voor levering van goederen ter uitvoering van een overeenkomst gesloten vóór de opening van een insolventieprocedure, door de schuldeiser die in de ene lidstaat is gevestigd, in die lidstaat ingesteld tegen de schuldenaar nadat tegen hem een insolventieprocedure is geopend in een andere lidstaat, valt binnen de werkingssfeer van de Brussel 1bis-Verordening, aangezien zij is gebaseerd op een recht of verbintenis voortvloeiend uit de gemene regels van het burgerlijk en het handelsrecht (1). (1) Zie concl. OM.

- Art. 1, eerste lid Verordening (EG) nr. 1346/2000 van de Raad van 29 mei 2000 betreffende insolventieprocedures

- Art. 1, eerste en tweede lid, b) Verordening (EU) nr. 1215/2012 van het Europees Parlement en de Raad van 12 december 2012 betreffende de rechterlijke bevoegdheid, de erkenning en de tenuitvoerlegging van beslissingen in burgerlijke en handelszaken

28 april 2022

C.21.0150.N

[ECLI:BE:CASS:2022:ARR.20220428.1N.3](#)

AC nr. ...

RECHTSPLEGING

Rechtspleging - Vonnis van faillietverklaring - Andere partij dan de gefailleerde - Hoger beroep - Daadwerkelijke uitoefening van het beroep - Aantasting

De daadwerkelijke uitoefening van het recht op voorziening waarover een andere partij bij het vonnis van faillietverklaring dan de gefailleerde beschikt, komt niet in het gedrang doordat de beroepstermijn ingaat vanaf de bekendmaking bij uittreksel van dat vonnis in het Belgisch Staatsblad, zonder dat het haar vooraf in zijn integrale vorm ter kennis werd gebracht (1). (1) Zie concl. OM in Pas. 2021, nr. 205.

- Artt. XX.106, XX.107 en XX.108 Wetboek 28 februari 2013 van economisch recht

18 maart 2021

C.19.0134.F

[ECLI:BE:CASS:2021:ARR.20210318.1F.1](#)

AC nr. ...

GEMEENTE

- Reglementen en verordeningen - Wijze van bekendmaking - Aanplakking

Aanplakking moet worden begrepen als een permanente wijze van bekendmaking waardoor de belanghebbenden te allen tijde kunnen kennisnemen van het bestaan van een reglement of een verordening waarvan zij, als zij dat wensen, de inhoud kunnen vernemen op de plaats die in de aanplakking is aangeduid (1). (1) Zie concl. OM in Pas. 2021, nr. 352.

- Art. L 1131-1, eerste en tweede lid Wetboek van de plaatselijke democratie en decentralisatie

17 mei 2021

F.20.0159.F

[ECLI:BE:CASS:2021:ARR.20210517.3F.7](#)

AC nr. ...

- Reglementen en verordeningen - Bekendmaking door middel van aanplakking - Aantekening in een register van de bekendmaking en de datum van bekendmaking

Hoewel de aantekening in het speciaal daartoe gehouden register het enige toelaatbare bewijs is van de bekendmaking en de datum van bekendmaking van een reglement of van een gemeentelijke verordening, volgt hieruit niet dat die aantekening de regelmatigheid van de aanplakking aantoot (1). (1) Zie concl. OM in Pas. 2021, nr. 352.

- Artt. 1, 2 en 3 KB 14 oktober 1991 betreffende de aantekeningen in het register voor de bekendmaking van de reglementen en verordeningen van de gemeenteoverheden

- Artt. L 1133-1 en L 1133-2, eerste en tweede lid Wetboek van de plaatselijke democratie en decentralisatie

17 mei 2021

F.20.0159.F

[ECLI:BE:CASS:2021:ARR.20210517.3F.7](#)

AC nr. ...

GEMEENTE-, PROVINCIE- EN PLAATSELIJKE BELASTINGEN

GEMEENTEBELASTINGEN

Gemeentebelastingen - Reglementen en verordeningen - Wijze van bekendmaking - Aanplakking

Aanplakking moet worden begrepen als een permanente wijze van bekendmaking waardoor de belanghebbenden te allen tijde kunnen kennisnemen van het bestaan van een reglement of een verordening waarvan zij, als zij dat wensen, de inhoud kunnen vernemen op de plaats die in de aanplakking is aangeduid (1). (1) Zie concl. OM in Pas. 2021, nr. 352.

- Art. L 1131-1, eerste en tweede lid Wetboek van de plaatselijke democratie en decentralisatie

17 mei 2021

F.20.0159.F

[ECLI:BE:CASS:2021:ARR.20210517.3F.7](#)

AC nr. ...

Gemeentebelastingen - Reglementen en verordeningen - Bekendmaking door middel van aanplakking - Aantekening in een register van de bekendmaking en de datum van bekendmaking

Hoewel de aantekening in het speciaal daartoe gehouden register het enige toelaatbare bewijs is van de bekendmaking en de datum van bekendmaking van een reglement of van een gemeentelijke verordening, volgt hieruit niet dat die aantekening de regelmatigheid van de aanplakking aantoot (1). (1) Zie concl. OM in Pas. 2021, nr. 352.

- Artt. 1, 2 en 3 KB 14 oktober 1991 betreffende de aantekeningen in het register voor de bekendmaking van de reglementen en verordeningen van de gemeenteoverheden

- Artt. L 1133-1 en L 1133-2, eerste en tweede lid Wetboek van de plaatselijke democratie en decentralisatie

17 mei 2021

F.20.0159.F

[ECLI:BE:CASS:2021:ARR.20210517.3F.7](#)

AC nr. ...

GRONDWET

GRONDWET 1994 (ART. 1 TOT 99)

Art. 23 - Tweedelijnsbijstand - Openbare dienst - Belgische Staat - Verplichting tot financiering en organisatie - Inhoud

Uit artikel 23 Grondwet volgt dat de juridische bijstand een openbare dienst is die door de eiser gefinancierd en georganiseerd moet worden en dat de eiser de verhuis- en inrichtingskosten van de lokalen van het bureau voor juridische bijstand niet voor zijn rekening dient te nemen, maar de verweerder wel lokalen ter beschikking moet stellen die geschikt zijn voor de uitoefening van die openbare dienst (1). (1) Zie concl. OM in Pas. 2021, nr. 204.

- Art. 508/19bis Gerechtelijk Wetboek
- Art. 23 De gecoördineerde Grondwet 1994

18 maart 2021

C.18.0062.F

[ECLI:BE:CASS:2021:ARR.20210318.1F.6](#)

AC nr. ...

GRONDWET 1994 (ART. 100 TOT EINDE)

GRONDWET 1994 (ART. 100 TOT EINDE) - Art. 159 - Toepassing artikel 32, 2° B.VI.Reg. 19 december 2008 in strijd met artikel 159 Grondwet

Het arrest dat toepassing maakt van artikel 32, 2°, B.VI.Reg 19 december 2008 dat in strijd is met artikel 15 van de wet van 16 mei 2003 tot vaststelling van de algemene bepalingen die gelden voor de begrotingen, de controle op de subsidies en voor de boekhouding van de gemeenschappen en gewesten alsook artikel 50, § 2, Financieringswet 1989, schendt artikel 159 Grondwet.

- Art. 159 De gecoördineerde Grondwet 1994
- Art. 50, § 2 Bijzondere wet betreffende de financiering van de Gemeenschappen en Gewesten
- Art. 15 Wet 16 mei 2003 tot vaststelling van de algemene bepalingen die gelden voor de begrotingen, de controle op de subsidies en voor de boekhouding van de gemeenschappen en de gewesten, alsook voor de organisatie van de controle door het Rekenhof
- Art. 2262bis, § 1, eerste lid Oud Burgerlijk Wetboek
- Art. 32, 2° Besluit van de Vlaamse Regering 19 december 2008 tot toekenning van steun aan kleine en middelgrote ondernemingen voor ondernemerschapsbevorderende diensten

5 mei 2022

C.18.0496.N

[ECLI:BE:CASS:2022:ARR.20220505.1N.7](#)

AC nr. ...

GRONDWET 1994 (ART. 100 TOT EINDE) - Art. 144 - Staat - Bestaan - Bepaling - Rechterlijke macht - Bevoegdheid

De hoven en rechtbanken kunnen, bij de beoordeling van de staatloosheid, bepalen of een collectiviteit een staat vormt, zonder dat de erkenning van die staat door de Koning in dat opzicht een doorslaggevend criterium is (1). (1) Zie concl. OM in Pas. 2021, nr. 734; Cass. 15 november 2018, AR D.17.0017.F, AC 2018, nr. 639.

- Art. 144, eerste lid De gecoördineerde Grondwet 1994

19 november 2021

C.21.0095.F

[ECLI:BE:CASS:2021:ARR.20211119.1F.13](#)

AC nr. ...

GRONDWET 1994 (ART. 100 TOT EINDE) - Art. 159 - Wettigheidstoezicht door de rechterlijke macht - Volmachtenbesluit - Wettelijke bekrachtiging

Het koninklijk besluit dat werd genomen in uitvoering van een wet tot toekenning van bijzondere machten aan de Koning vormt slechts een akte van de uitvoerende macht die krachtens artikel 159 Grondwet vatbaar is voor het wettigheidstoezicht door de gewone hoven en rechtbanken, zolang dat besluit niet het voorwerp heeft uitgemaakt van een wettelijke bekrachtiging (1). (1) Cass. 19 augustus 2020, AR P.20.0840.F, AC 2020, nr. 477.

- Art. 159 De gecoördineerde Grondwet 1994

22 maart 2023

P.20.1218.F

[ECLI:BE:CASS:2023:ARR.20230322.2F.9](#)

AC nr. ...

GRONDWET 1994 (ART. 100 TOT EINDE) - Art. 159 - Wettigheidstoezicht door de rechterlijke macht - Volmachtenbesluit - Wettelijke bekrachtiging

Het koninklijk besluit dat werd genomen in uitvoering van een wet tot toekenning van bijzondere machten aan de Koning vormt slechts een akte van de uitvoerende macht die krachtens artikel 159 Grondwet vatbaar is voor het wettigheidstoezicht door de gewone hoven en rechtbanken, zolang dat besluit niet het voorwerp heeft uitgemaakt van een wettelijke bekrachtiging (1). (1) Cass. 19 augustus 2020, AR P.20.0840.F, AC 2020, nr. 477.

- Art. 159 De gecoördineerde Grondwet 1994

22 maart 2023

P.20.1218.F

[ECLI:BE:CASS:2023:ARR.20230322.2F.9](#)

AC nr. ...

GRONDWET 1994 (ART. 100 TOT EINDE) - Art. 159 - Artikel 32, 2° B.VI.Reg. 19 december 2008 - Artikel 15 wet 16 mei 2003 - Artikel 50, § 2 Financieringswet 1989 - Strijdigheid - Openbare orde-karakter

Artikel 32, 2°, B.VI.Reg 19 december 2008 dat met afwijking van artikel 2262bis, § 1, eerste lid, Oud Burgerlijk Wetboek voorziet in een verjaringstermijn van 5 jaar vanaf de subsidieaanvraag voor de terugvordering van onverschuldigd betaalde steun voor ondernemerschapsbevorderende diensten, is in strijd met artikel 15 van de wet van 16 mei 2003 tot vaststelling van de algemene bepalingen die gelden voor de begrotingen, de controle op de subsidies en voor de boekhouding van de gemeenschappen en gewesten en artikel 50, § 2, Financieringswet 1989, die van openbare orde zijn.

- Art. 50, § 2 Bijzondere wet betreffende de financiering van de Gemeenschappen en Gewesten

- Art. 15 Wet 16 mei 2003 tot vaststelling van de algemene bepalingen die gelden voor de begrotingen, de controle op de subsidies en voor de boekhouding van de gemeenschappen en de gewesten, alsook voor de organisatie van de controle door het Rekenhof

- Art. 2262bis, § 1, eerste lid Oud Burgerlijk Wetboek

5 mei 2022

C.18.0496.N

[ECLI:BE:CASS:2022:ARR.20220505.1N.7](#)

AC nr. ...

GRONDWETTELIJK HOF

- Arrest - Ongrondwettige wet - Vernietiging - Gevolgen - Intrekking van een in kracht van gewijsde gegane beslissing van een burgerlijk gerecht - Voorwaarden - Wegvallen juridische grondslag

De intrekking voorzien door artikel 16, § 1, Bijzondere Wet Grondwettelijk Hof strekt ertoe de legaliteit van een in kracht van gewijsde gegane beslissing van een burgerlijk gerecht te herstellen wanneer de vernietiging van een wetsbepaling door het Grondwettelijk Hof er de juridische grondslag aan ontnemt; hieruit volgt dat de beslissing niet enkel kan worden ingetrokken wanneer de beslissing toepassing heeft gemaakt van de vernietigde norm maar ook wanneer deze steunt op een andere wetsbepaling waarvan de toepassing wordt gedetermineerd door de vernietigde norm (1). (1) Zie Cass. 10 mei 2004, AR S.02.0078.F, AC 2004, nr. 247 en Cass. 26 februari 2001, AR S.99.0205.F, AC 2001, nr. 114.

- Art. 16, § 1 Bijzondere wet op het Arbitragehof van 6 januari 1989

5 mei 2022

C.21.0483.N

[ECLI:BE:CASS:2022:ARR.20220505.1N.3](#)

AC nr. ...

HOGER BEROEP

BURGERLIJKE ZAKEN (HANDELSZAKEN EN SOCIALE ZAKEN INBEGREPEN)

Burgerlijke zaken (handelszaken en sociale zaken inbegrepen) - Beslissingen en partijen - Openbaar ministerie - Zaak waarin het openbaar ministerie geen partij is - Hoger beroep van het openbaar ministerie - Ontvankelijkheid

Het openbaar ministerie kan hoger beroep instellen op grond van artikel 138bis, § 1, Gerechtelijk Wetboek, wanneer de openbare orde in gevaar is gebracht door een feitelijke toestand die moet worden verholpen, zelfs in een zaak waarin ze geen partij was (1). (1) Zie concl. OM in Pas. 2021, nr. 734.

- Art. 138bis Gerechtelijk Wetboek

19 november 2021

C.21.0095.F

[ECLI:BE:CASS:2021:ARR.20211119.1F.13](#)

AC nr. ...

Burgerlijke zaken (handelszaken en sociale zaken inbegrepen) - Gevolgen - bevoegdheid van de rechter - Devolutieve kracht - Appelrechter - Verplichting

Door de devolutieve kracht van het hoger beroep die in artikel 1068 Gerechtelijk Wetboek is vastgelegd, neemt de appelrechter, binnen de grenzen van het door de partijen ingestelde hoger beroep, kennis van de gehele zaak, met inbegrip van de feiten die zich in het geding in hoger beroep hebben voorgedaan, en hij dient, in de regel, de in hoger beroep aangevoerde middelen te onderzoeken die niet voor de eerste rechter zijn aangevoerd.

- Art. 1068, eerste lid Gerechtelijk Wetboek

18 maart 2021

C.19.0383.F

[ECLI:BE:CASS:2021:ARR.20210318.1F.5](#)

AC nr. ...

STRAFZAKEN (DOUANE EN ACCIJNZEN INBEGREPEN)

Strafzaken (douane en accijnzen inbegrepen) - Gevolgen - Bevoegdheid van de rechter - Aanhangigmaking van de zaak bij de appelrechter - Vaststelling - Verklaring van hoger beroep - Grievensformulier - Hoger beroep van het openbaar ministerie tegen de vrijspraak van de beklaagde voor één telastlegging - Geen hoger beroep tegen de schuldigverklaring wegens andere feiten - Misdrijven die onderling verbonden zijn door eenzelfde opzet

Wanneer door het openbaar ministerie hoger beroep wordt ingesteld tegen het vonnis dat de beklaagde vrijsprekt van een misdrijf, waarbij de schuldigverklaring wegens andere feiten in kracht van gewijsde is getreden, maakt dit beperkt hoger beroep, in geval van hervorming van de vrijspraak, ook de straf of de maatregelen die moeten worden uitgesproken wegens het thans bewezen verklaarde misdrijf, en die welke door eenzelfde opzet onderling verbonden zijn met dat misdrijf, aanhangig voor de appelrechters.

- Art. 65, tweede lid Strafwetboek

- Artt. 202 en 204 Wetboek van Strafvordering

20 oktober 2021

P.21.0195.F

[ECLI:BE:CASS:2021:ARR.20211020.2F.12](#)

AC nr. ...

HUUR VAN GOEDEREN

PACHT

Pacht - Begrip - Aard van wetgeving - Landbouwbedrijvigheid - Kweken van dieren - Houden en fokken van renpaarden - Pachtwetgeving - Toepassing

Het kweken van dieren wordt uitsluitend als landbouwbedrijvigheid, namelijk als veeteelt, beschouwd indien het dieren betreft die bestemd zijn voor menselijke consumptie of die nuttig zijn voor de landbouw, zodat het houden en fokken van renpaarden, die niet nuttig zijn voor de landbouw, geen landbouwbedrijvigheid vormt (1). (1) Zie Cass. 26 april 1985, AR nr. 4580, AC 1985, nr. 518.

- Art. 1, 1° Wet van 4 november 1969 tot wijziging van de pachtwetgeving en van de wetgeving betreffende het recht van voorkoop ten gunste van huurders van landeigendommen

3 februari 2022

C.21.0119.N

[ECLI:BE:CASS:2022:ARR.20220203.1N.5](#)

AC nr. ...

Pacht - Einde (opzegging, verlenging, terugkeer) - Onbeschikbaarheid niet langer gerechtvaardigd door pachtactiviteit - Schade - Ontbinding

Uit de artikelen 29 en 30 Pachtwet moet worden afgeleid, enerzijds, dat de wetgever gewild heeft dat de feitenrechter zou nagaan of de wanprestatie ernstig genoeg is om de ontbinding uit te spreken, anderzijds, dat de ernst van de wanprestatie moet worden beoordeeld met inachtneming van het al dan niet bestaan van schade voor de verpachter; die schade kan bestaan uit de onbeschikbaarheid van het onroerend goed wanneer die niet meer gerechtvaardigd wordt door een landbouwexploitatie (1). (1) Zie Cass. 15 april 1993, AR nr. 9542, AC 1993, nr. 180 en Cass. 5 maart 1982, AC 1981-82, nr. 39.

- Artt. 29 en 30 Wet van 4 november 1969 tot wijziging van de pachtwetgeving en van de wetgeving betreffende het recht van voorkoop ten gunste van huurders van landeigendommen

5 mei 2022

C.21.0450.N

[ECLI:BE:CASS:2022:ARR.20220505.1N.4](#)

AC nr. ...

INGEBREKESTELLING

- Rechter - Beoordeling

De rechter oordeelt onaantastbaar in feite of een geschrift dient beschouwd te worden als een ingebrekestelling, mits hij de bewijskracht ervan niet miskent.

- Art. 1139 Oud Burgerlijk Wetboek

21 maart 2022

C.21.0454.N

[ECLI:BE:CASS:2022:ARR.20220321.3N.6](#)

AC nr. ...

- Onbeschikbaarheid niet langer gerechtvaardigd door pachtactiviteit - Schade - Ontbinding

Een ingebrekestelling is de eenzijdige rechtshandeling waarbij een schuldeiser duidelijk en ondubbelzinnig kennis geeft aan de schuldenaar van zijn wil om de nakoming van de verbintenis te eisen.

- Art. 1139 Oud Burgerlijk Wetboek

21 maart 2022

C.21.0454.N

[ECLI:BE:CASS:2022:ARR.20220321.3N.6](#)

AC nr. ...

INKOMSTENBELASTINGEN

AANSLAGPROCEDURE

Aanslagprocedure - Sancties - verhogingen - administratieve boeten - straffen - Non bis in idem - Boete wegens niet-aangifte - Belastingverhoging - Cumul - Substantieel voldoende nauw verbonden sancties - Vereiste

Artikel 4.1 Zevende Aanvullend Protocol EVRM, zoals uitgelegd door het Europees Hof voor de Rechten van de Mens, verhindert niet dat onderscheiden administratieve fiscale sancties met het karakter van een straf aan eenzelfde persoon en wegens dezelfde feiten worden opgelegd, op voorwaarde dat vaststaat dat de desbetreffende sancties zowel substantieel als temporeel voldoende nauw met elkaar verbonden zijn (1). (1) Zie concl. OM.

21 april 2022

F.20.0156.N

[ECLI:BE:CASS:2022:ARR.20220421.1N.15](#)

AC nr. ...

Aanslagprocedure - Aanslag van ambtswege en forfaitaire aanslag - Voorafgaande kennisgeving van aanslag van ambtswege - Ambtshalve aanslag - Materiële vergissing

Uit het feit alleen dat de aanslag van ambtswege ten gevolge van een materiële vergissing van de administratie niet overeenkomstig de voorafgaande kennisgeving werd gevestigd, kan niet worden afgeleid dat de voorafgaande kennisgeving niet regelmatig gemotiveerd was.

- Art. 351 Wetboek Inkomstenbelastingen 1992

17 februari 2022

F.21.0009.N

[ECLI:BE:CASS:2022:ARR.20220217.1N.6](#)

AC nr. ...

Aanslagprocedure - Bewijsvoering - Teken en of indicien van gegoedheid - Vermoeden - Bruikbaarheid als tegenbewijs

Het aanwenden van teken en indicien als vermoeden is een bewijsmiddel dat enkel door de administratie kan worden gebruikt; de belastingplichtige kan zich als tegenbewijs beroepen op het uit de teken en indicien voortvloeiend vermoeden, wat nochtans niet betekent dat deze indiciaire verantwoording steeds kan gelden voor het daarop volgende aanslagjaar; of dit het geval is, hangt af van de feitelijke context (1). (1) Zie concl. OM.

- Artt. 340 en 341 Wetboek Inkomstenbelastingen 1992

21 april 2022

F.19.0131.N

[ECLI:BE:CASS:2022:ARR.20220421.1N.12](#)

AC nr. ...

Aanslagprocedure - Bewijsvoering - Teken en of indicien van gegoedheid - Bewijsmiddel - Keuze van de administratie

De administratie kiest vrij aan de hand van welke bewijsmiddelen zij voor een welbepaald aanslagjaar tot taxatie overgaat; het kan derhalve niet als willekeurig worden beschouwd dat de administratie voor een aanslagjaar gebruik maakt van een bepaald bewijsmiddel en voor het daaropvolgende aanslagjaar gebruik maakt van een ander bewijsmiddel (1). (1) Zie concl. OM.

- Artt. 340 en 341 Wetboek Inkomstenbelastingen 1992

21 april 2022

F.19.0131.N

[ECLI:BE:CASS:2022:ARR.20220421.1N.12](#)

AC nr. ...

Aanslagprocedure - Belastingaangifte - Belastingaangifte - Onderzoek en controle - Inzage van een gerechtelijk dossier - Onderzoeksdaad

De inzage van een gerechtsdossier door de administratie, in toepassing van artikel 327 WIB92, is geen onderzoek in de zin van artikel 333, derde lid, WIB92 (1). (1) Zie concl. OM.

- Artt. 327 en 333 Wetboek Inkomstenbelastingen 1992

21 april 2022

F.19.0131.N

[ECLI:BE:CASS:2022:ARR.20220421.1N.12](#)

AC nr. ...

Aanslagprocedure - Aanslagtermijn - Nietigverklaring van de aanslag - Recht van de administratie om een nieuwe aanslag te vestigen - Termijn - Aanvang

Uit artikel 355, eerste lid, WIB92, dat ertoe strekt de administratie voor het verval te behoeden door haar een nieuwe aanslagtermijn toe te kennen, volgt dat er ter vervanging van de nietig verklaarde aanslag pas een nieuwe aanslag kan worden vastgesteld vanaf de datum waarop tegen de administratieve beslissing tot nietigverklaring geen hoger beroep meer mogelijk is (1). (1) Zie andersluidende concl. OM in Pas. 2021, nr. 353.

- Art. 355, eerste lid Wetboek Inkomstenbelastingen 1992

17 mei 2021

F.20.0167.F

[ECLI:BE:CASS:2021:ARR.20210517.3F.5](#)

AC nr. ...

INTERNATIONALE VERDRAGEN***Internationale verdragen - Dubbelbelastingverdrag tussen België en Nederland. - Toepassingsgebied - Jaarlijkse taks op collectieve beleggingsinstellingen***

Het DBV België-Nederland is van toepassing op de jaarlijkse taks in de zin van artikel 161, 3° Wetboek der successierechten, die dient te worden aangezien als een belasting naar het vermogen in de zin van artikel 2.1 van dat verdrag (1). (1) Zie concl. OM.

- Art. 161 Wetboek van Successierechten

21 april 2022

F.19.0102.N

[ECLI:BE:CASS:2022:ARR.20220421.1N.11](#)

AC nr. ...

Internationale verdragen - Rechten van de mens - Verdrag Rechten van de Mens - Eerste aanvullend protocol - Recht op het ongestoord genot van de eigendom - Inmenging van de overheid - Fiscale heffing - Voorwaarde - Wettigheid - Begrip - Overeenkomst tussen het Koninkrijk België en de Republiek Korea - Voorzienbaarheid

Artikel 1 Eerste Aanvullend Protocol EVRM vereist dat de inmenging van de overheid, wegens de fiscale heffing, in het recht op het ongestoord genot van eigendom wettig moet zijn, wat betekent dat ze berust op rechtsnormen die, wat de toepassing ervan betreft, voldoende toegankelijk, duidelijk en voorzienbaar zijn; er mag, op basis van een algemeen aanvaarde uitlegging die zo niet blijkt te zijn, niet worden beslist dat de interne rechtsnormen die hebben geleid tot de weigering om een belastingkrediet van 20 pct. toe te kennen voor de in Korea van bronbelasting vrijgestelde interest van Koreaanse oorsprong, niet "voldoende toegankelijk, nauwkeurig en voorzienbaar" zijn "in hun toepassing in de zin van het EVRM" (1). (1) Zie concl. OM in Pas. 2021, nr. 351.

- Artt. 11, §§ 1 en 2, en 22, § 1, (b) Overeenkomst tussen het Koninkrijk België en de Republiek Korea tot het vermijden van dubbele belasting en tot het voorkomen van het ontgaan van belasting met betrekking tot belastingen naar het inkomen, ondertekend te Brussel op 29 augustus 1977

17 mei 2021

F.17.0030.F

[ECLI:BE:CASS:2021:ARR.20210517.3F.6](#)

AC nr. ...

Internationale verdragen - Dubbelbelastingverdrag tussen België en Luxemburg - Toepassingsgebied - Jaarlijkse taks op collectieve beleggingsinstellingen

Artikel 2, § 3, DBV België-Luxemburg somt op exhaustieve wijze op, op welke soort belasting het verdrag van toepassing is met betrekking tot België, zijnde de personenbelasting; de vennootschapsbelasting; de rechtspersonenbelasting en de belasting van niet-inwoners; de jaarlijkse taks in de zin van artikel 161, 3° Wetboek der successierechten valt niet onder de in vermeld artikel 2, § 3, limitatief opgesomde belastingen en is er ook niet gelijk of in wezen gelijksoortig aan, zodat het DBV België-Luxemburg daarop niet van toepassing is (1). (1) Zie concl. OM.

- Art. 161 Wetboek van Successierechten

21 april 2022

F.19.0102.N

[ECLI:BE:CASS:2022:ARR.20220421.1N.11](#)

AC nr. ...

PERSONENBELASTING***Personenbelasting - Inkomsten uit roerende goederen - Verkoopovereenkomst - Eigendomsoverdracht tegen betaling lijfrente - Belastbaarheid rentecomponent***

Uit de samenhang van de artikelen 17, § 1, en 20 WIB92 en artikel 1968 Oud Burgerlijk Wetboek volgt dat onder lijfrente in de zin van artikel 17, § 1, 4°, WIB92 eveneens kan worden begrepen de lijfrente die in een koopovereenkomst is bedongen als betaling van de koopprijs (1). (1) Zie concl. OM.

- Art. 1968 Oud Burgerlijk Wetboek

- Artt. 17 en 20 Wetboek Inkomstenbelastingen 1992

21 april 2022

F.21.0001.N

[ECLI:BE:CASS:2022:ARR.20220421.1N.8](#)

AC nr. ...

VENNOOTSCHAPSBELASTING***Vennootschapsbelasting - Vaststelling van het belastbaar netto-inkomen - Winsten - Overwaardering van het passief***

De overwaardering van passiva in de zin van de artikelen 24, eerste lid, 4°, en 361 WIB92 omvat de verdoken reserves, dit zijn reserves die niet werden geboekt of die werden geboekt onder een onjuiste post van het passief; de verdoken reserves in het passief kunnen aldus verdoken zijn ofwel in de schuldrekeningen, ofwel in elementen van het passief onder een onjuiste benaming, zodat zij verdoken winsten uitmaken; de wet vereist voor de belastbaarheid van de overwaardering van een bestanddeel van het passief niet dat het totaal van de passiva in de jaarrekening wordt overschat.

- Artt. 24 en 361 Wetboek Inkomstenbelastingen 1992

21 april 2022

F.19.0164.N

[ECLI:BE:CASS:2022:ARR.20220421.1N.4](#)

AC nr. ...

VOORHEFFINGEN EN BELASTINGKREDIET***Voorheffingen en belastingkrediet - Bedrijfsvoorheffing - Niet-betaling - Hoofdelijke aansprakelijkheid van de bestuurders - Vermoeden van fout -***

Tenonhewiic

Uit artikel 442quater, §§ 1, eerste lid, 2, eerste lid, en 3 volgt dat de bestuurders van een vennootschap die belast zijn met de dagelijkse leiding van de vennootschap hoofdelijk aansprakelijk zijn voor de niet-betaling van de bedrijfsvoorheffing van die vennootschap indien die niet-betaling te wijten is aan een fout in de zin van artikel 1382 Oud Burgerlijk Wetboek die ze hebben begaan bij het besturen van de vennootschap, en dat het vermoeden van fout dat geldt, behoudens tegenbewijs, in geval van herhaalde niet-betaling van de bedrijfsvoorheffing, niet van toepassing is indien de niet-betaling van de bedrijfsvoorheffing van de vennootschap het gevolg is van financiële moeilijkheden die aanleiding hebben gegeven tot het openen van de procedure van gerechtelijk akkoord, van faillissement of van ontbinding; hieruit volgt eveneens dat de bestuurder, die zich beroept op de afwezigheid van het vermoeden van fout, het bewijs dient te leveren dat de niet-betaling van de bedrijfsvoorheffing van de vennootschap het gevolg is van financiële moeilijkheden die aanleiding hebben gegeven tot het openen van de procedure van gerechtelijk akkoord, van faillissement of van ontbinding (1). (1) Zie concl. OM.

- Artt. 24 en 361 Wetboek Inkomstenbelastingen 1992

21 april 2022

F.20.0075.N

ECLI:BE:CASS:2022:ARR.20220421.1N.13

AC nr. ...

INTERNATIONALE RECHTSHULP

- Brussel IIbis-verordening - Regels van aanhangigheid - Aanhangige procedure in een Lidstaat - Later aanhangig gemaakte procedure in een andere Lidstaat - Voorgenomen afstand van de eerste procedure - Geen uitvoering van de afstand

Wanneer de partij die de procedure eerst bij een gerecht van een lidstaat aanhangig heeft gemaakt, zich er in een later aanhangig gemaakte procedure voor het gerecht van een andere lidstaat toe verbindt om afstand te doen van het geding in de lidstaat van het eerst aangezochte gerecht, maar zij vervolgens nalaat die afstand van geding uit te voeren, zodat geen einde komt aan de procedure in de lidstaat van het eerst aangezochte gerecht, blijven de aanhangigheidsregels krachtens artikel 19 Brussel IIbis-Verordening gelden en blijft de situatie van litispendentie voortbestaan zodat het laatst aangezochte gerecht de partijen naar het eerst aangezochte gerecht moet verwijzen, wanneer de bevoegdheid van dit gerecht vaststaat, zoniet zou dit leiden tot parallelle procedures met mogelijk tegenstrijdige beslissingen (1). (1) Zie concl. OM.

- Art. 19, tweede en derde lid EG-Verordening nr. 2201/2003 van de Raad van 27 november 2003 betreffende de bevoegdheid en de erkenning en tenuitvoerlegging van beslissingen in huwelijkszaken en inzake de ouderlijke verantwoordelijkheid

16 december 2021

C.20.0341.N

[ECLI:BE:CASS:2021:ARR.20211216.1N.3](#)

AC nr. ...

LEVENSONDERHOUD

- Wettelijke samenwoning - Beëindiging - Dringende en voorlopige maatregelen

De rechter kan na de beëindiging van de wettelijke samenwoning geen dringende en voorlopige maatregel opleggen die gesteund is op de hulpplicht (1). (1) Zie concl. OM.

- Artt. 1477, §§ 2 en 3, en 1479, derde lid Oud Burgerlijk Wetboek

16 december 2021

C.18.0060.N

[ECLI:BE:CASS:2021:ARR.20211216.1N.6](#)

AC nr. ...

- Samenwoont uitkeringsgerechtigde met nieuwe partner - Beëindiging van de onderhoudsverplichting - Beoordeling door de rechter

Opdat de rechter kan overgaan tot beëindiging van de onderhoudsverplichting is het voldoende dat hij vaststelt dat de uitkeringsgerechtigde samenleeft met een andere persoon als waren zij gehuwd en moet daarnaast niet aangetoond zijn dat deze samenleving daadwerkelijk de economische situatie van de uitkeringsgerechtigde heeft verbeterd.

- Art. 301, § 10, derde lid Oud Burgerlijk Wetboek

16 december 2021

C.18.0314.N

[ECLI:BE:CASS:2021:ARR.20211216.1N.8](#)

AC nr. ...

LIJFRENTE

- Verkoopovereenkomst - Eigendomsoverdracht tegen betaling lijfrente - Belastbaarheid rentecomponent als roerend inkomen

Uit de samenhang van de artikelen 17, § 1, en 20 WIB92 en artikel 1968 Oud Burgerlijk Wetboek volgt dat onder lijfrente in de zin van artikel 17, § 1, 4°, WIB92 eveneens kan worden begrepen de lijfrente die in een koopovereenkomst is bedongen als betaling van de koopprijs (1). (1) Zie concl. OM.

- Art. 1968 Oud Burgerlijk Wetboek
- Artt. 17 en 20 Wetboek Inkomstenbelastingen 1992

21 april 2022

F.21.0001.N

ECLI:BE:CASS:2022:ARR.20220421.1N.8

AC nr. ...

MAATSCHAPPELIJK WELZIJN (OPENBARE CENTRA VOOR)

- Tewerkstelling met een arbeidsovereenkomst door of op initiatief van het OCMW - Gewestelijke subsidiëring - Toekenning

Uit artikel 3 van het koninklijk besluit van 28 april 2005 blijkt dat de subsidie die gedurende één jaar, het subsidiejaar, wordt uitgetrokken en uitbetaald, naar rato van de prestatiedagen wordt toegekend die tijdens het voorgaande jaar, de referentieperiode, door de gerechtigden zijn verricht, en niet hoger mag zijn dan tien euro per prestatiedag; noch uit die bepaling noch uit enige andere bepaling volgt dat het openbaar centrum voor maatschappelijk welzijn dat in de loop van het subsidiejaar van een lager aantal prestatiedagen zou doen blijken dan in de loop van het referentiejaar, de voor de subsidie vereiste toekenningsvoorwaarden niet zou naleven, deze niet zou aanwenden voor de doeleinden waarvoor zij werd verleend of in gebreke zou blijven de verantwoording van de ontvangen bedragen te verstrekken, zodat het die bedragen met toepassing van de artikelen 55 en 57 Wet Rijkscomptabiliteit zou moeten terugbetalen.

- Artt. 55 en 57 Gecoördineerde wetten 17 juli 1991 op de Rijkscomptabiliteit

- Art. 3 Besluit van de Waalse Regering 28 april 2005

8 oktober 2021

C.19.0112.F

ECLI:BE:CASS:2021:ARR.20211008.1F.4

AC nr. ...

MACHTEN

RECHTERLIJKE MACHT

Rechterlijke macht - Bestaan - Bepaling - Rechterlijke macht - Bevoegdheid

De hoven en rechtbanken kunnen, bij de beoordeling van de staatloosheid, bepalen of een collectiviteit een staat vormt, zonder dat de erkenning van die staat door de Koning in dat opzicht een doorslaggevend criterium is (1). (1) Zie concl. OM in Pas. 2021, nr. 734; Cass. 15 november 2018, AR D.17.0017.F, AC 2018, nr. 639.

- Art. 144, eerste lid De gecoördineerde Grondwet 1994

19 november 2021

C.21.0095.F

[ECLI:BE:CASS:2021:ARR.20211119.1F.13](#)

AC nr. ...

MERKEN

BENELUX-MERK

Benelux-merk - Overeenstemming tussen merk en beweerd inbreukmakend teken - Beoordeling - Taak van de rechter

Bij de beoordeling van de overeenstemming tussen het merk en het beweerd inbreukmakend teken wordt in beginsel uitgegaan van een vergelijking tussen het merk zoals gedeponeerd met het inbreukmakend teken zoals dit effectief wordt gebruikt en waargenomen door het publiek (1). (1) Zie concl. OM.

- Art. 2.20.1, b) Benelux-Verdrag inzake de intellectuele eigendom (merken en tekeningen of modellen), gedaan te Den Haag op 25 februari 2005

28 april 2022

C.20.0091.N

[ECLI:BE:CASS:2022:ARR.20220428.1N.5](#)

AC nr. ...

Benelux-merk - Overeenstemming tussen merk en beweerd inbreukmakend teken - Bestanddelen van beweerd inbreukmakend teken als merk gedeponeerd - Beoordeling - Taak van de rechter

Wanneer bepaalde bestanddelen van een beweerd inbreukmakend teken als merk gedeponeerd zijn, moet niet enkel worden uitgegaan van die gedeponeerde bestanddelen, maar moet een vergelijking worden gemaakt met het teken in zijn geheel zoals dit daadwerkelijk wordt gebruikt, volgens de totaalindruk die door dit teken bij de gemiddelde consument wordt opgeroepen (1). (1) Zie concl. OM.

- Art. 2.20.1, b) Benelux-Verdrag inzake de intellectuele eigendom (merken en tekeningen of modellen), gedaan te Den Haag op 25 februari 2005

28 april 2022

C.20.0091.N

[ECLI:BE:CASS:2022:ARR.20220428.1N.5](#)

AC nr. ...

MILIEURECHT

- Milieuschade - Overheid - Getroffen maatregelen ter voorkoming en tot herstel - Verjaringstermijn

Artikel 2277ter, § 1, Oud Burgerlijk wetboek betreft de omzetting in het nationale recht van artikel 10 van de richtlijn 2004/35/EG van 21 april 2004 betreffende milieuaansprakelijkheid met betrekking tot het voorkomen en herstellen van milieuschade, met op een aantal punten een ruimer toepassingsgebied dan de richtlijn zodat dit artikel ook van toepassing is op de rechtsvorderingen ingesteld door publieke overheden tot vergoeding van de kosten voor maatregelen tot voorkoming en tot het herstel van milieuschade ten aanzien van personen die niet aansprakelijk zijn voor de milieuschade of de onmiddellijke dreiging van milieuschade (1). (1) Zie concl. OM.

- Art. 2277ter, § 1 Oud Burgerlijk Wetboek

- Art. 10 Richtlijn 2004/35/EG van het Europees Parlement en de Raad van 21 april 2004 betreffende milieuaansprakelijkheid met betrekking tot het voorkomen en herstellen van milieuschade

12 mei 2022

C.21.0081.N

ECLI:BE:CASS:2022:ARR.20220512.1N.5

AC nr. ...

NATIONALITEIT

- Staatloosheid - Voorwaarde - Staat - Bestaanscriteria - Grondslag - Internationaal gewoonterecht

De definitie van de staat op grond van de criteria van een bevolking, een afgebakend gebied, een regering die een reëel en effectief gezag uitoefent, en het vermogen om met andere staten relaties aan te gaan, vormt een internationale gewoonteregeling waarvan de draagwijdte niet regionaal gebonden is (1). (1) Zie concl. OM in Pas. 2021, nr. 734.

19 november 2021 C.21.0095.F [ECLI:BE:CASS:2021:ARR.20211119.1F.13](#) AC nr. ...

- Staatloosheid - Voorwaarde - Staat - Bestaan - Bepaling - Rechterlijke macht - Bevoegdheid

De hoven en rechtbanken kunnen, bij de beoordeling van de staatloosheid, bepalen of een collectiviteit een staat vormt, zonder dat de erkenning van die staat door de Koning in dat opzicht een doorslaggevend criterium is (1). (1) Zie concl. OM in Pas. 2021, nr. 734; Cass. 15 november 2018, AR D.17.0017.F, AC 2018, nr. 639.

- Art. 144, eerste lid De gecoördineerde Grondwet 1994

19 november 2021 C.21.0095.F [ECLI:BE:CASS:2021:ARR.20211119.1F.13](#) AC nr. ...

- Erkenning van staatloosheid - Openbaar ministerie - Rechtsvordering van ambtswege

De ambtshalve vordering kan door het openbaar ministerie worden ingesteld telkens als er sprake is van een schending van een bepaling van openbare orde of van een bepaling die de openbare orde raakt; de vereisten van de openbare orde die een dergelijke tussenkomst kunnen verantwoorden, impliceren dat de openbare orde in het gedrang wordt gebracht door een feitelijke toestand die verholpen moet worden (1). (1) Cass. 22 mei 2019, AR P.19.0252.F, Pas. 2019, nr. 311, met concl. "in hoofdzaak" van advocaat-generaal Nolet de Brauwere op datum in Pas.; Cass. 28 januari 2016, AR C.14.0237.N, Pas. 2016, nr. 63.

- Art. 138bis Gerechtelijk Wetboek

19 november 2021 C.20.0523.F [ECLI:BE:CASS:2021:ARR.20211119.1F.1](#) AC nr. ...

- Staatloosheid - Voorwaarde - Staat - Bestaanscriteria - Erkenning door andere staten

Krachtens een internationale gewoonteregeling, uitgedrukt in artikel 1 van het Verdrag inzake de rechten en plichten van Staten, ondertekend te Montevideo op 26 december 1933, moet de staat aan de volgende voorwaarden voldoen: een bevolking, een afgebakend gebied, een overheid die een reëel en effectief gezag uitoefent, en het vermogen om met de andere staten relaties aan te gaan; het bestaan van een staat is niet afhankelijk van zijn erkenning door andere staten (1). (1) Zie concl. OM in Pas. 2021, nr. 734; Cass. 15 november 2018, AR D.17.0017.F, AC 2018, nr. 639.

19 november 2021 C.21.0095.F [ECLI:BE:CASS:2021:ARR.20211119.1F.13](#) AC nr. ...

- Staatloosheid - Staat - Bestaanscriteria - Palestina

Het arrest leidt uit zijn vaststelling dat voldaan is aan de criteria van artikel 1 van het Montevideo-verdrag, dat een internationale gewoonteregel uitdrukt, wettig af dat Palestina een Staat vormt (1). (1) Zie concl. OM in Pas. 2021, nr. 734.

19 november 2021

C.21.0095.F

[ECLI:BE:CASS:2021:ARR.20211119.1F.13](#)

AC nr. ...

- Staatloosheid - Verdrag van New York van 28 september 1954 - Uitlegging van het begrip "staat" - Impact van de rechtsorde van elke staat die bij het verdrag is aangesloten

Het begrip "staat" in de zin van artikel 1 van het Verdrag van New York van 28 september 1954 komt voort uit de internationale gewoonteregel en wordt niet anders uitgelegd volgens de rechtsorde van elke staat die bij dat verdrag is aangesloten (1). (1) Zie concl. OM in Pas. 2021, nr. 734.

- Art. 1 Verdrag betreffende de status van Staatlozen, ondertekend op 28 september 1954, te New York

19 november 2021

C.21.0095.F

[ECLI:BE:CASS:2021:ARR.20211119.1F.13](#)

AC nr. ...

NOTARIS

- *Gevorderde boedelbeschrijving - Aanstelling door de eerste rechter van de door een partij voorgestelde notaris - Geen akkoord van de tegenpartij - Taak van de rechter in hoger beroep*

Wanneer een partij in hoger beroep aangeeft het niet eens te zijn met de, in overeenstemming met het voorstel van de andere partij, in eerste aanleg aangewezen notaris oordeelt de rechter onaantastbaar over de aanwijzing van de notaris, met in achtneming van de belangen van de partijen en de vereisten van onpartijdigheid en objectiviteit van de notaris (1). (1) Zie concl. OM.

- Art. 1178 Gerechtelijk Wetboek

16 december 2021

C.18.0060.N

[ECLI:BE:CASS:2021:ARR.20211216.1N.6](#)

AC nr. ...

ONTEIGENING TEN ALGEMENE NUTTE

- Planologische neutraliteit - Beginsel - Aard

Artikel 2.4.6., § 1, eerste lid VCRO vertolkt een algemeen rechtsbeginsel dat van toepassing is ongeacht de rechtsgrond van de onteigening (1) (2). (1) Cass. 7 november 2013, AR C.12.0053.N, AC 2013, nr. 590; Cass. 31 mei 2013, AR C.11.0749.N, AC 2013, nr. 332; Cass. 3 maart 1983, AR nr. 6725, AC 1982-83, nr. 366. (2) Art. 2.4.6., § 1, eerste lid VCRO, zoals van toepassing voor zijn opheffing bij artikel 110 van het decreet van 24 februari 2017 betreffende onteigening voor het algemene nut.

- Art. 2.4.6., § 1, eerste lid Besluit van de Vlaamse Regering 15 mei 2009 houdende coördinatie van de decreetgeving op de ruimtelijke ordening

12 mei 2022

C.19.0274.N

[ECLI:BE:CASS:2022:ARR.20220512.1N.3](#)

AC nr. ...

OPENBAAR MINISTERIE

- Burgerlijke zaken - Rechtsvordering van ambtswege

De ambtshalve vordering kan door het openbaar ministerie worden ingesteld telkens als er sprake is van een schending van een bepaling van openbare orde of van een bepaling die de openbare orde raakt; de vereisten van de openbare orde die een dergelijke tussenkomst kunnen verantwoorden, impliceren dat de openbare orde in het gedrang wordt gebracht door een feitelijke toestand die verholpen moet worden (1). (1) Cass. 22 mei 2019, AR P.19.0252.F, Pas. 2019, nr. 311, met concl. "in hoofdzaak" van advocaat-generaal Nolet de Brauwere op datum in Pas.; Cass. 28 januari 2016, AR C.14.0237.N, Pas. 2016, nr. 63.

- Art. 138bis Gerechtelijk Wetboek

19 november 2021

C.20.0523.F

[ECLI:BE:CASS:2021:ARR.20211119.1F.1](#)

AC nr. ...

- Burgerlijke zaken - Zaak waarin het openbaar ministerie geen partij is - Hoger beroep van het openbaar ministerie - Ontvankelijkheid

Het openbaar ministerie kan hoger beroep instellen op grond van artikel 138bis, § 1, Gerechtelijk Wetboek, wanneer de openbare orde in gevaar is gebracht door een feitelijke toestand die moet worden verholpen, zelfs in een zaak waarin ze geen partij was (1). (1) Zie concl. OM in Pas. 2021, nr. 734.

- Art. 138bis Gerechtelijk Wetboek

19 november 2021

C.21.0095.F

[ECLI:BE:CASS:2021:ARR.20211119.1F.13](#)

AC nr. ...

OPENBARE ORDE

- Wet 19 juli 1930 - Regie van telegraaf en telefoon - Vrijstelling van belastingen of taksen

Artikel 25 van de wet van 19 juli 1930 tot oprichting van de Regie van Telegraaf en Telefoon, dat in de tweede zin bepaalt dat die Regie is vrijgesteld van alle belastingen of taksen ten gunste van de provincies en de gemeenten, is van openbare orde; hieruit volgt dat de eiseres zich ten aanzien van een gemeente niet rechtsgeldig ertoe kan verbinden haar te vergoeden voor de derving van de belastingen of taksen waarvan ze is vrijgesteld (1). (1) Zie concl. OM in Pas. 2021, nr. 207.

- Art. 25 Wet 19 juli 1930 tot oprichting van de BELGACOM
- Art. 2 Oud Burgerlijk Wetboek

18 maart 2021

C.20.0261.F

[ECLI:BE:CASS:2021:ARR.20210318.1F.3](#)

AC nr. ...

- Openbaar ministerie - Burgerlijke zaken - Rechtsvordering van ambtswege - Openbare orde

De ambtshalve vordering kan door het openbaar ministerie worden ingesteld telkens als er sprake is van een schending van een bepaling van openbare orde of van een bepaling die de openbare orde raakt; de vereisten van de openbare orde die een dergelijke tussenkomst kunnen verantwoorden, impliceren dat de openbare orde in het gedrang wordt gebracht door een feitelijke toestand die verholpen moet worden (1). (1) Cass. 22 mei 2019, AR P.19.0252.F, Pas. 2019, nr. 311, met concl. "in hoofdzaak" van advocaat-generaal Nolet de Brauwere op datum in Pas.; Cass. 28 januari 2016, AR C.14.0237.N, Pas. 2016, nr. 63.

- Art. 138bis Gerechtelijk Wetboek

19 november 2021

C.20.0523.F

[ECLI:BE:CASS:2021:ARR.20211119.1F.1](#)

AC nr. ...

OVEREENKOMST

BESTANDDELEN

Bestanddelen - Voorwerp - Ongeoorloofd voorwerp - Behoud van een toestand die in strijd is met de openbare orde - Geldelijke aard van de verbintenis

Het voorwerp van een verbintenis is ongeoorloofd wanneer ze strekt tot het behoud van een toestand die in strijd is met de openbare orde of tot het verkrijgen van een onrechtmatig voordeel; de geldelijke aard van de verbintenis van de schuldenaar sluit niet uit dat die verbintenis kan strekken tot het behoud van een onrechtmatige toestand of tot het verkrijgen van een onrechtmatig voordeel (1). (1) Zie concl. OM in Pas. 2021, nr. 207.

- Art. 1108 Gerechtelijk Wetboek

18 maart 2021

C.20.0261.F

[ECLI:BE:CASS:2021:ARR.20210318.1F.3](#)

AC nr. ...

RECHTEN EN VERPLICHTINGEN VAN PARTIJEN

Rechten en verplichtingen van partijen - Tussen partijen - Wanprestatie - Vergoedingsplicht - Omvang - Verrijking

De vergoedingsplicht strekt ertoe de schuldeiser terug te plaatsen in de toestand waarin hij zich zou hebben bevonden, mocht de wanprestatie niet hebben plaatsgevonden; dit houdt in dat de vergoeding aan de schuldeiser geen verrijking mag opleveren (1). (1) Zie Cass. 3 oktober 2019, AR C.17.0621.N, AC 2019, nr. 498.

- Art. 1149 Oud Burgerlijk Wetboek

21 maart 2022

C.21.0455.N

[ECLI:BE:CASS:2022:ARR.20220321.3N.7](#)

AC nr. ...

UITLEGGING

Uitlegging - Overeenkomst tussen een onderneming en een consument - Twijfel over de betekenis van een beding - Voor de consument gunstigste interpretatie

Indien alle of bepaalde bedingen van een overeenkomst tussen een onderneming en een consument schriftelijk zijn, moeten deze op een duidelijke en begrijpelijke wijze zijn opgesteld en prevaleert, in geval van twijfel over de betekenis van een beding, de voor de consument gunstigste interpretatie.

- Art. VI.37 Wetboek 28 februari 2013 van economisch recht

8 oktober 2021

C.21.0070.F

[ECLI:BE:CASS:2021:ARR.20211008.1F.2](#)

AC nr. ...

VERBINDENDE KRACHT (NIET-UITVOERING)

Verbindende kracht (niet-uitvoering) - Ingebrekestelling

Een ingebrekestelling is de eenzijdige rechtshandeling waarbij een schuldeiser duidelijk en ondubbelzinnig kennis geeft aan de schuldenaar van zijn wil om de nakoming van de verbintenis te eisen.

- Art. 1139 Oud Burgerlijk Wetboek

21 maart 2022

C.21.0454.N

[ECLI:BE:CASS:2022:ARR.20220321.3N.6](#)

AC nr. ...

RECHT VAN VERDEDIGING

STRAFZAKEN

Strafzaken - Voorlopige hechtenis - Handhaving - Cassatieberoep - Dossier dat daags vóór de uiterste datum om uitspraak te doen op de griffie is ontvangen

Wanneer cassatieberoep wordt ingesteld tegen een arrest waardoor de voorlopige hechtenis wordt gehandhaafd en het dossier pas daags vóór de uiterste datum om uitspraak te doen op de griffie van het Hof is ontvangen, de inverdenkinggestelde en zijn raadslieden, die nog diezelfde dag zijn opgeroepen, niet op de rechtszitting zijn verschenen en het Hof, wegens die vertraging in de toezending van de stukken en in de verzending van de oproepingen, zich niet ervan kan verzekeren dat het recht van verdediging ten volle werd geëerbiedigd, moet de uitoefening van dat recht worden hersteld door het onderzoek van de zaak te verdagen naar de eerstvolgende rechtszitting van de tweede kamer (1). (1) En dit ook als blijkt dat het Hof dus niet binnen de wettelijke termijn uitspraak zal kunnen doen. In dit geval werden de diensten van het Hof pas in de loop van de namiddag van woensdag 19 mei in kennis gesteld van het bestaan van het cassatieberoep. Aangezien ten laatste daags erna, op donderdag 20 mei, uitspraak kon worden gedaan, werd de behandeling van het dossier vastgesteld op de buitengewone rechtszitting die dus op die datum werd gehouden, al houdt de tweede Franstalige kamer gewoonlijk zitting op woensdag. Het openbaar ministerie heeft enkel geconcludeerd dat de bestreden beslissing zijns inziens overeenkomstig de wet was geweest. Het eindarrest dat op 26 mei 2021 werd gewezen en eveneens op die datum werd gepubliceerd, stelt vast dat "het Hof, wegens een vertraging in de toezending van de stukken, geen uitspraak heeft kunnen doen binnen de vijftien dagen na het instellen van het cassatieberoep, zoals voorgeschreven door artikel 31, § 3, tweede lid, Voorlopige Hechteniswet, [en dat] hieruit volgt dat de eiser krachtens de wet vrij is en dat zijn cassatieberoep geen bestaansreden meer heeft". (M.N.B.)

- Art. 31, § 3, eerste lid Wet van 20 juli 1990 betreffende de voorlopige hechtenis

26 mei 2021

P.21.0684.F

[ECLI:BE:CASS:2021:ARR.20210526.2F.12](#)

AC nr. ...

Strafzaken - Uitspraak over de straf - Motiveringsplicht van de straf - Redenen die het recht van verdediging miskennen - Wettigheid van de beslissing

Om aan de door artikel 195 Wetboek van Strafvordering voorgeschreven motiveringsplicht van de straf te voldoen, mag de rechter het recht van verdediging van de beklaagde niet miskennen door de straf te verzwaren op grond van zijn volgehouden ontkennende houding, de wijze waarop hij zijn onschuld staande heeft willen houden, de dubbelzinnigheid van zijn verdediging of het feit dat hij weigert zijn deelneming aan misdrijven toe te geven (1). (1) Zie concl. OM in Pas. 2021, nr. 472.

- Art. 195 Wetboek van Strafvordering

23 juni 2021

P.21.0334.F

[ECLI:BE:CASS:2021:ARR.20210623.2F.3](#)

AC nr. ...

Strafzaken - Voorlopige hechtenis - Handhaving - Cassatieberoep - Dossier dat daags vóór de uiterste datum om uitspraak te doen op de griffie is ontvangen

Wanneer cassatieberoep wordt ingesteld tegen een arrest waardoor de voorlopige hechtenis wordt gehandhaafd en het dossier pas daags vóór de uiterste datum om uitspraak te doen op de griffie van het Hof is ontvangen, de inverdenkinggestelde en zijn raadslieden, die nog diezelfde dag zijn opgeroepen, niet op de rechtszitting zijn verschenen en het Hof, wegens die vertraging in de toezending van de stukken en in de verzending van de oproepingen, zich niet ervan kan verzekeren dat het recht van verdediging ten volle werd geëerbiedigd, moet de uitoefening van dat recht worden hersteld door het onderzoek van de zaak te verdagen naar de eerstvolgende rechtszitting van de tweede kamer (1). (1) En dit ook als blijkt dat het Hof dus niet binnen de wettelijke termijn uitspraak zal kunnen doen. In dit geval werden de diensten van het Hof pas in de loop van de namiddag van woensdag 19 mei in kennis gesteld van het bestaan van het cassatieberoep. Aangezien ten laatste daags erna, op donderdag 20 mei, uitspraak kon worden gedaan, werd de behandeling van het dossier vastgesteld op de buitengewone rechtszitting die dus op die datum werd gehouden, al houdt de tweede Franstalige kamer gewoonlijk zitting op woensdag. Het openbaar ministerie heeft enkel geconcludeerd dat de bestreden beslissing zijns inziens overeenkomstig de wet was geweest. Het eindarrest dat op 26 mei 2021 werd gewezen en eveneens op die datum werd gepubliceerd, stelt vast dat "het Hof, wegens een vertraging in de toezending van de stukken, geen uitspraak heeft kunnen doen binnen de vijftien dagen na het instellen van het cassatieberoep, zoals voorgeschreven door artikel 31, § 3, tweede lid, Voorlopige Hechteniswet, [en dat] hieruit volgt dat de eiser krachtens de wet vrij is en dat zijn cassatieberoep geen bestaansreden meer heeft". (M.N.B.)

- Art. 31, § 3, eerste lid Wet van 20 juli 1990 betreffende de voorlopige hechtenis

26 mei 2021

P.21.0684.F

ECLI:BE:CASS:2021:ARR.20210526.2F.12

AC nr. ...

RECHTBANKEN

BURGERLIJKE ZAKEN

Burgerlijke zaken - Algemeen - Staat - Bestaan - Bepaling - Rechterlijke macht - Bevoegdheid

De hoven en rechtbanken kunnen, bij de beoordeling van de staatloosheid, bepalen of een collectiviteit een staat vormt, zonder dat de erkenning van die staat door de Koning in dat opzicht een doorslaggevend criterium is (1). (1) Zie concl. OM in Pas. 2021, nr. 734; Cass. 15 november 2018, AR D.17.0017.F, AC 2018, nr. 639.

- Art. 144, eerste lid De gecoördineerde Grondwet 1994

19 november 2021

C.21.0095.F

[ECLI:BE:CASS:2021:ARR.20211119.1F.13](#)

AC nr. ...

RECHTEN VAN DE MENS

INTERNATIONAAL VERDRAG BURGERRECHTEN EN POLITIEKE RECHTEN

International verdrag burgerrechten en politieke recht - Artikel 14.7 - Administratieve sancties inzake belastingen - Cumul - Substantieel voldoende nauw verbonden sancties - Vereiste

Artikel 4.1 Zevende Aanvullend Protocol EVRM, zoals uitgelegd door het Europees Hof voor de Rechten van de Mens, verhindert niet dat onderscheiden administratieve fiscale sancties met het karakter van een straf aan eenzelfde persoon en wegens dezelfde feiten worden opgelegd, op voorwaarde dat vaststaat dat de desbetreffende sancties zowel substantieel als temporeel voldoende nauw met elkaar verbonden zijn (1). (1) Zie concl. OM.

21 april 2022

F.20.0156.N

[ECLI:BE:CASS:2022:ARR.20220421.1N.15](#)

AC nr. ...

VERDRAG RECHTEN VAN DE MENS

Verdrag rechten van de mens - Allerlei - Eerste aanvullend protocol - Recht op het ongestoord genot van de eigendom - Inmenging van de overheid - Fiscale heffing - Voorwaarde - Wettigheid - Begrip - Overeenkomst tussen het Koninkrijk België en de Republiek Korea - Voorzienbaarheid

Artikel 1 Eerste Aanvullend Protocol EVRM vereist dat de inmenging van de overheid, wegens de fiscale heffing, in het recht op het ongestoord genot van eigendom wettig moet zijn, wat betekent dat ze berust op rechtsnormen die, wat de toepassing ervan betreft, voldoende toegankelijk, duidelijk en voorzienbaar zijn; er mag, op basis van een algemeen aanvaarde uitlegging die zo niet blijkt te zijn, niet worden beslist dat de interne rechtsnormen die hebben geleid tot de weigering om een belastingkrediet van 20 pct. toe te kennen voor de in Korea van bronbelasting vrijgestelde interest van Koreaanse oorsprong, niet "voldoende toegankelijk, nauwkeurig en voorzienbaar" zijn "in hun toepassing in de zin van het EVRM" (1). (1) Zie concl. OM in Pas. 2021, nr. 351.

- Artt. 11, §§ 1 en 2, en 22, § 1, (b) Overeenkomst tussen het Koninkrijk België en de Republiek Korea tot het vermijden van dubbele belasting en tot het voorkomen van het ontgaan van belasting met betrekking tot belastingen naar het inkomen, ondertekend te Brussel op 29 augustus 1977

17 mei 2021

F.17.0030.F

[ECLI:BE:CASS:2021:ARR.20210517.3F.6](#)

AC nr. ...

Verdrag rechten van de mens - Art. 6 - Art. 6.1 - Recht op een eerlijk proces - Gebruik van onrechtmatig verkregen bewijs in burgerlijke zaken - Taak van de rechter

Behoudens wanneer de wet uitdrukkelijk anders bepaalt, kan het gebruik van onrechtmatig verkregen bewijs in burgerlijke zaken slechts worden geweerd indien de bewijsverkrijging de betrouwbaarheid van het bewijs aantast of indien hierdoor het recht op een eerlijk proces in gevaar wordt gebracht; de rechter dient hierbij rekening te houden met al de omstandigheden van de zaak, waaronder de wijze waarop het bewijs werd verkregen, de omstandigheden waarin de onrechtmatigheid werd begaan, de ernst van de onrechtmatigheid en de mate waarin hierdoor het recht van de wederpartij werd geschonden, de bewijsnood van de partij die de onrechtmatigheid beging en de houding van de wederpartij (1). (1) Cass. 14 juni 2021, AR C.20.0418.N, AC 2021, nr. 437, ECLI:BE:CASS:2021:ARR.20210614.3N.2.

- Art. 6.1 Verdrag tot bescherming van de rechten van de mens en de fundamentele vrijheden,
ondertekend op 4 november 1950, te Rome

16 december 2021

C.18.0314.N

[ECLI:BE:CASS:2021:ARR.20211216.1N.8](#)

AC nr. ...

Verdrag rechten van de mens - Art. 6 - Art. 6.1 - Artikel 4.1 Zevende Aanvullend Protocol EVRM - Administratieve sancties inzake belastingen - Substantieel voldoende nauw verbonden sancties - Vereiste

Artikel 4.1 Zevende Aanvullend Protocol EVRM, zoals uitgelegd door het Europees Hof voor de Rechten van de Mens, verhindert niet dat onderscheiden administratieve fiscale sancties met het karakter van een straf aan eenzelfde persoon en wegens dezelfde feiten worden opgelegd, op voorwaarde dat vaststaat dat de desbetreffende sancties zowel substantieel als temporeel voldoende nauw met elkaar verbonden zijn (1). (1) Zie concl. OM.

21 april 2022

F.20.0156.N

[ECLI:BE:CASS:2022:ARR.20220421.1N.15](#)

AC nr. ...

RECHTSBEGINSELEN (ALGEMENE)

- Recht op rechtszekerheid - Redelijk vertrouwen - Onaantastbare beoordeling in feite - Toetsing door het Hof

Het recht op rechtszekerheid houdt in dat de burger moet kunnen vertrouwen op wat hij niet anders kan opvatten dan als een vaste gedrags- of beleidsregel van de overheid; de rechter oordeelt onaantastbaar in feite of bij een belastingplichtige een redelijk vertrouwen is gewekt, rekening houdend met de concrete omstandigheden van de zaak; het Hof gaat niettemin na of de rechter het begrip redelijk vertrouwen niet heeft miskend door uit de vastgestelde feiten gevolgen af te leiden die hiermee geen verband houden of op grond daarvan niet kunnen worden verantwoord.

21 april 2022

F.20.0150.N

[ECLI:BE:CASS:2022:ARR.20220421.1N.7](#)

AC nr. ...

- Non bis in idem - Administratieve sancties van strafrechtelijke aard - Cumul van boete en belastingverhoging - Substantieel voldoende nauw verbonden sancties - Vereiste - Taak van de rechter

De rechter beoordeelt onaantastbaar in feite of twee onderscheiden administratieve sancties, die aan eenzelfde persoon en wegens dezelfde feiten werden opgelegd, substantieel voldoende nauw met elkaar verbonden zijn en beoordeelt derhalve onaantastbaar in feite of de beide sancties complementaire doeleinden nastreven en derhalve zowel in abstracto als in concreto verschillende aspecten van eenzelfde wangedrag betreffen (1). (1) Zie concl. OM.

- Artt. 444 en 445 Wetboek Inkomstenbelastingen 1992

21 april 2022

F.20.0156.N

[ECLI:BE:CASS:2022:ARR.20220421.1N.15](#)

AC nr. ...

RECHTSPLEGINGSVERGOEDING

- In geld waardeerbare vordering - Vordering tot vergoeding van een provisioneel bedrag - Toepassing

Enkel wanneer een provisioneel bedrag wordt gevorderd zonder voorbehoud voor verdere raming van de vergoeding bijvoorbeeld in het licht van een onderzoeksmaatregel, kan dit bedrag worden gelijkgesteld met het effectief gevorderde bedrag, zodat een in geld waardeerbare vordering voorligt.

- Artt. 2 tot 4 KB 26 oktober 2007 tot vaststelling van het tarief van de rechtsplegingsvergoeding bedoeld in artikel 1022 van het Gerechtelijk Wetboek en tot vaststelling van de datum van inwerkingtreding van de artikelen 1 tot 13 van de wet van 21 april 2007 betreffen

- Art. 1022, eerste en tweede lid Gerechtelijk Wetboek

31 maart 2022

C.21.0196.N

[ECLI:BE:CASS:2022:ARR.20220331.1N.4](#)

AC nr. ...

- Vordering tot vergoeding van een provisioneel bedrag - Abusievelijk ondergewaardeerde vordering tot vergoeding - Taak van de rechter

In geval een vordering tot vergoeding abusievelijk is ondergewaardeerd ten belope van slechts een provisioneel bedrag kan de rechter corrigeren (1). (1) Zie Cass. 10 februari 2022, AR C.21.0252.N-C.21.0216.N, AC 2022, nr. 117; Cass. 20 november 2020, AR P.12.0203.N, AC 2012, nr. 623; Cass. 17 november 2010, AR P.10.0863.F, AC 2010, nr. 681.

- Artt. 2 tot 4 KB 26 oktober 2007 tot vaststelling van het tarief van de rechtsplegingsvergoeding bedoeld in artikel 1022 Gerechtelijk Wetboek

- Art. 1022, eerste en tweede lid Gerechtelijk Wetboek

- Artt. 557 tot 559, 561, 562 en 618, tweede lid Gerechtelijk Wetboek

31 maart 2022

C.21.0196.N

[ECLI:BE:CASS:2022:ARR.20220331.1N.4](#)

AC nr. ...

- Vordering ten belope van een provisioneel bedrag - In geld waardeerbare vordering

Gezien bij een vordering tot vergoeding ten belope van een provisioneel bedrag in de regel de grondslag ontbreekt om de waarde van die vordering te bepalen, kan enkel wanneer het provisionele bedrag wordt gevorderd zonder voorbehoud voor verdere raming van de vergoeding, dit bedrag worden gelijkgesteld met het effectief gevorderde bedrag en ligt een in geld waardeerbare vordering voor (1). (1) Cass. 31 maart 2022, AR C.21.0196.N, AC 2022, nr. 234; Cass. 3 september 2020, AR C.18.0467.F, AC 2020, nr. 482.

- Art. 1022, eerste en tweede lid Gerechtelijk Wetboek

12 mei 2022

C.21.0423.N

[ECLI:BE:CASS:2022:ARR.20220512.1N.7](#)

AC nr. ...

REDENEN VAN DE VONNISSEN EN ARRESTEN

GEEN CONCLUSIE

Geen conclusie - Strafzaken (geestrijke dranken en douane en accijnzen inbegrepen) - Verbeurdverklaring - Inbreuk op de Drugswet - Verdovende middelen - Facultatieve verbeurdverklaring - Motiveringsverplichting - Redenen

Het arrest dat goederen verbeurd verklaart die gediend hebben of bestemd waren om de lastens de beklaagde bewezen verklaarde drugmisdrijven te plegen dient de redenen, weze het beknopt, te vermelden om de facultatieve bijzondere verbeurdverklaring te vermelden (1). (1) Cass. 3 november 2020, AR P.20.0510.N, AC 2020, nr. 674.

- Art. 4, § 6 Wet 24 februari 1921 betreffende het verhandelen van giftstoffen, slaapmiddelen en verdovende middelen, psychotrope stoffen, ontsmettingsstoffen en antiseptica en van de stoffen die kunnen gebruikt worden voor de illegale vervaardiging van verdovende mid
- Art. 195, tweede lid Wetboek van Strafvordering

9 februari 2021

P.20.1083.N

[ECLI:BE:CASS:2021:ARR.20210209.2N.1](#)

AC nr. ...

Geen conclusie - Strafzaken (geestrijke dranken en douane en accijnzen inbegrepen) - Uitspraak over de straf - Motiveringsplicht van de straf - Redenen die het recht van verdediging miskennen - Wettigheid van de beslissing

Om aan de door artikel 195 Wetboek van Strafvordering voorgeschreven motiveringsplicht van de straf te voldoen, mag de rechter het recht van verdediging van de beklaagde niet miskennen door de straf te verzwaren op grond van zijn volgehouden ontkennende houding, de wijze waarop hij zijn onschuld staande heeft willen houden, de dubbelzinnigheid van zijn verdediging of het feit dat hij weigert zijn deelneming aan misdrijven toe te geven (1). (1) Zie concl. OM in Pas. 2021, nr. 472.

- Art. 195 Wetboek van Strafvordering

23 juni 2021

P.21.0334.F

[ECLI:BE:CASS:2021:ARR.20210623.2F.3](#)

AC nr. ...

REGISTRATIE (RECHT VAN)

- Verlaagd tarief bescheiden woning - Toepassingsvoorwaarden - Inschrijving in het bevolkingsregister

De inschrijving in het bevolkingsregister of in het vreemdelingenregister op het adres van het verkregen onroerend goed maakt een noodzakelijke voorwaarde uit voor de toepassing van het verlaagd tarief (1). (1) Zie concl. OM.

- Art. 2.9.4.2.1 Decreet 13 december 2013 houdende de Vlaamse Codex Fiscaliteit
- Artt. 53 en 60 Wetboek der registratie-, hypotheek- en griffierechten

19 mei 2022

F.20.0160.N

[ECLI:BE:CASS:2022:ARR.20220519.1N.8](#)

AC nr. ...

STAAT

- Bestaanscriteria - Grondslag - Internationaal gewoonterecht

De definitie van de staat op grond van de criteria van een bevolking, een afgebakend gebied, een regering die een reëel en effectief gezag uitoefent, en het vermogen om met andere staten relaties aan te gaan, vormt een internationale gewoonteregel waarvan de draagwijdte niet regionaal gebonden is (1). (1) Zie concl. OM in Pas. 2021, nr. 734.

19 november 2021 C.21.0095.F [ECLI:BE:CASS:2021:ARR.20211119.1F.13](#) AC nr. ...

- Verdrag van New York van 28 september 1954 - Uitlegging van het begrip "staat" - Impact van de rechtsorde van elke staat die bij het verdrag is aangesloten

Het begrip "staat" in de zin van artikel 1 van het Verdrag van New York van 28 september 1954 komt voort uit de internationale gewoonteregel en wordt niet anders uitgelegd volgens de rechtsorde van elke staat die bij dat verdrag is aangesloten (1). (1) Zie concl. OM in Pas. 2021, nr. 734.

- Art. 1 Verdrag betreffende de status van Staatlozen, ondertekend op 28 september 1954, te New York

19 november 2021 C.21.0095.F [ECLI:BE:CASS:2021:ARR.20211119.1F.13](#) AC nr. ...

- Bestaan - Bepaling - Rechterlijke macht - Bevoegdheid

De hoven en rechtbanken kunnen, bij de beoordeling van de staatloosheid, bepalen of een collectiviteit een staat vormt, zonder dat de erkenning van die staat door de Koning in dat opzicht een doorslaggevend criterium is (1). (1) Zie concl. OM in Pas. 2021, nr. 734; Cass. 15 november 2018, AR D.17.0017.F, AC 2018, nr. 639.

- Art. 144, eerste lid De gecoördineerde Grondwet 1994

19 november 2021 C.21.0095.F [ECLI:BE:CASS:2021:ARR.20211119.1F.13](#) AC nr. ...

- Bestaanscriteria - Erkenning door andere staten

Krachtens een internationale gewoonteregel, uitgedrukt in artikel 1 van het Verdrag inzake de rechten en plichten van Staten, ondertekend te Montevideo op 26 december 1933, moet de staat aan de volgende voorwaarden voldoen: een bevolking, een afgebakend gebied, een overheid die een reëel en effectief gezag uitoefent, en het vermogen om met de andere staten relaties aan te gaan; het bestaan van een staat is niet afhankelijk van zijn erkenning door andere staten (1). (1) Zie concl. OM in Pas. 2021, nr. 734; Cass. 15 november 2018, AR D.17.0017.F, AC 2018, nr. 639.

19 november 2021 C.21.0095.F [ECLI:BE:CASS:2021:ARR.20211119.1F.13](#) AC nr. ...

- Bestaanscriteria - Palestina

Het arrest leidt uit zijn vaststelling dat voldaan is aan de criteria van artikel 1 van het Montevideo-verdrag, dat een internationale gewoonteregel uitdrukt, wettig af dat Palestina een Staat vormt (1). (1) Zie concl. OM in Pas. 2021, nr. 734.

19 november 2021 C.21.0095.F [ECLI:BE:CASS:2021:ARR.20211119.1F.13](#) AC nr. ...

- Bestaanscriteria - Middel dat schending aanvoert van het Montevideo-verdrag van

26 december 1933 - Ontvankelijkheid

Het Montevideo-verdrag, waarbij België zich niet heeft aangesloten, is geen wet in de zin van artikel 608 Gerechtelijk Wetboek (1). (1) Zie concl. OM in Pas. 2021, nr. 734.

- Art. 608 Gerechtelijk Wetboek

19 november 2021

C.21.0095.F

[ECLI:BE:CASS:2021:ARR.20211119.1F.13](#)

AC nr. ...

STEDENBOUW

ONTEIGENING

Onteigening - Planologische neutraliteit - Beginsel - Aard

Artikel 2.4.6., § 1, eerste lid VCRO vertolkt een algemeen rechtsbeginsel dat van toepassing is ongeacht de rechtsgrond van de onteigening (1) (2). (1) Cass. 7 november 2013, AR C.12.0053.N, AC 2013, nr. 590; Cass. 31 mei 2013, AR C.11.0749.N, AC 2013, nr. 332; Cass. 3 maart 1983, AR nr. 6725, AC 1982-83, nr. 366. (2) Art. 2.4.6., § 1, eerste lid VCRO, zoals van toepassing voor zijn opheffing bij artikel 110 van het decreet van 24 februari 2017 betreffende onteigening voor het algemene nut.

- Art. 2.4.6., § 1, eerste lid Besluit van de Vlaamse Regering 15 mei 2009 houdende coördinatie van de decreetgeving op de ruimtelijke ordening

12 mei 2022

C.19.0274.N

ECLI:BE:CASS:2022:ARR.20220512.1N.3

AC nr. ...

STRAF

ALGEMEEN. STRAF EN MAATREGEL. WETTIGHEID

Algemeen - Straf en maatregel - Wettigheid - Motiveringsplicht van de straf - Redenen die het recht van verdediging miskennen - Wettigheid van de beslissingen

Om aan de door artikel 195 Wetboek van Strafvordering voorgeschreven motiveringsplicht van de straf te voldoen, mag de rechter het recht van verdediging van de beklaagde niet miskennen door de straf te verzwaren op grond van zijn volgehouden ontkennende houding, de wijze waarop hij zijn onschuld staande heeft willen houden, de dubbelzinnigheid van zijn verdediging of het feit dat hij weigert zijn deelneming aan misdrijven toe te geven (1). (1) Zie concl. OM in Pas. 2021, nr. 472.

- Art. 195 Wetboek van Strafvordering

23 juni 2021

P.21.0334.F

[ECLI:BE:CASS:2021:ARR.20210623.2F.3](#)

AC nr. ...

AUTRES PEINES

Andere Straffen - Verbeurdverklaring - Inbreuk op de Drugswet - Verdovende middelen - Facultatieve verbeurdverklaring - Motiveringsverplichting - Redenen

Het arrest dat goederen verbeurd verklaart die gediend hebben of bestemd waren om de lastens de beklaagde bewezen verklaarde drugmisdrijven te plegen dient de redenen, weze het beknopt, te vermelden om de facultatieve bijzondere verbeurdverklaring te vermelden (1). (1) Cass. 3 november 2020, AR P.20.0510.N, AC 2020, nr. 674.

- Art. 4, § 6 Wet 24 februari 1921 betreffende het verhandelen van giftstoffen, slaapmiddelen en verdovende middelen, psychotrope stoffen, ontsmettingsstoffen en antiseptica en van de stoffen die kunnen gebruikt worden voor de illegale vervaardiging van verdovende mid

- Art. 195, tweede lid Wetboek van Strafvordering

9 februari 2021

P.20.1083.N

[ECLI:BE:CASS:2021:ARR.20210209.2N.1](#)

AC nr. ...

SAMENLOOP

Samenloop - Eendaadse - Hoger beroep van het openbaar ministerie tegen de vrijspraak van de beklaagde voor één telastlegging - Geen hoger beroep tegen de schuldigverklaring wegens andere feiten - Misdrijven die onderling verbonden zijn door eenzelfde opzet - Aanhangigmaking van de zaak bij de appelrechter

Wanneer door het openbaar ministerie hoger beroep wordt ingesteld tegen het vonnis dat de beklaagde vrijsprekt van een misdrijf, waarbij de schuldigverklaring wegens andere feiten in kracht van gewijsde is getreden, maakt dit beperkt hoger beroep, in geval van hervorming van de vrijspraak, ook de straf of de maatregelen die moeten worden uitgesproken wegens het thans bewezen verklaarde misdrijf, en die welke door eenzelfde opzet onderling verbonden zijn met dat misdrijf, aanhangig voor de appelrechters.

- Art. 65, tweede lid Strafwetboek

- Artt. 202 en 204 Wetboek van Strafvordering

20 oktober 2021

P.21.0195.F

[ECLI:BE:CASS:2021:ARR.20211020.2F.12](#)

AC nr. ...

STRAFUITVOERING

- Strafvuiveringsrechtbank - Strafvuiveringsmodaliteit - Voorlopige invrijheidstelling met het oog op verwijdering van het grondgebied of overlevering - Toekenningsvoorwaarden - Tegenaanwijzing met betrekking tot de geleverde inspanningen om de burgerlijke partijen te vergoeden

Artikel 47, § 2, Wet Strafvuivering, bepaalt dat de voorlopige invrijheidstelling met het oog op verwijdering van het grondgebied of met het oog op overlevering aan de veroordeelde kan worden toegekend voor zover er ten aanzien van de veroordeelde geen tegenaanwijzingen bestaan waaraan men niet tegemoet kan komen door het opleggen van bijzondere voorwaarden en, volgens paragraaf 2, 4°, van die bepaling, hebben die tegenaanwijzingen betrekking op de door de veroordeelde geleverde inspanningen om de burgerlijke partijen te vergoeden, rekening houdend met de vermogenstoestand van de veroordeelde zoals die door zijn toedoen is gewijzigd sinds het plegen van de feiten waarvoor hij is veroordeeld; het ontbreken van de voormelde tegenaanwijzing houdt dus in dat de veroordeelde inspanningen met het oog op de vergoeding heeft geleverd of bereid is deze te leveren en dat die inspanningen in verhouding staan tot zijn huidige financiële toestand (1). (1) Zie concl. "in hoofdzaak" OM in Pas. 2021, nr. 474.

- Art. 47, § 2, 4° Wet 17 mei 2006 betreffende de externe rechtspositie van de veroordeelden tot een vrijheidsstraf en de aan het slachtoffer toegekende rechten in het raam van de strafvuiveringsmodaliteiten

23 juni 2021

P.21.0710.F

[ECLI:BE:CASS:2021:ARR.20210623.2F.7](#)

AC nr. ...

- Strafvuiveringsrechtbank - Strafvuiveringsmodaliteit - Gunstig advies van de gevangenisdirectie - Weigering tot toekenning - Motiveringsplicht

Geen enkele wettelijke bepaling legt de strafvuiveringsrechtbank een bijzondere motivering op in geval van weigering van de strafvuiveringsmodaliteit waarvoor de gevangenisdirectie een gunstig advies heeft uitgebracht (1). (1) Zie concl. "in hoofdzaak" OM in Pas. 2021, nr. 474.

- Art. 54 en 57 Wet 17 mei 2006 betreffende de externe rechtspositie van de veroordeelden tot een vrijheidsstraf en de aan het slachtoffer toegekende rechten in het raam van de strafvuiveringsmodaliteiten

23 juni 2021

P.21.0710.F

[ECLI:BE:CASS:2021:ARR.20210623.2F.7](#)

AC nr. ...

SUCCESSIERECHTEN

- Beding ten behoeve van een derde - Wijziging van het beding door begunstigen in tweede rang in het voordeel van begunstigen in derde rang - Toepasselijkheid artikel 2.7.1.0.6 VCF

Sommen, renten of waarden die kosteloos aan een persoon toekomen na het overlijden van de erflater ingevolge een wijziging door een persoon in wiens voordeel de erflater in een contract een beding heeft opgenomen, zijn geen sommen, renten of waarden die kosteloos aan eerstgenoemde persoon toekomen ingevolge een contract dat een door de erflater in het voordeel van eerstgenoemde persoon gemaakt beding bevat in de zin van die wetsbepaling.

- Art. 2.7.1.0.6 Decreet 13 december 2013 houdende de Vlaamse Codex Fiscaliteit

21 april 2022

F.21.0070.N

[ECLI:BE:CASS:2022:ARR.20220421.1N.2](#)

AC nr. ...

- Verzekeringsovereenkomst - Derdenbeding - Schenking aan de begunstigde

Een door de erflater in de verzekeringsovereenkomst aangewezen begunstigde is ingevolge de schenking aan hem van alle rechten uit die verzekeringsovereenkomst, niet langer een derde aan de verzekeringsovereenkomst, maar wel een verzekeringnemer, partij bij deze overeenkomst; de sommen, renten of waarden die hem vervolgens bij het overlijden van de erflater toekomen, zijn niet langer bij toepassing van het artikel 2.7.1.0.6, § 1, VCF aan de successierechten onderworpen (1). (1) Zie concl. OM.

- Art. 2.7.1.0.6, § 1 Decreet 13 december 2013 houdende de Vlaamse Codex Fiscaliteit

21 april 2022

F.21.0026.N

[ECLI:BE:CASS:2022:ARR.20220421.1N.9](#)

AC nr. ...

UITVOERBAARVERKLARING

- EEX-Verordening - Tegenstrijdige beslissingen - Identieke partijen - Controle onverenigbaarheid respectieve beslissingen partij per partij indien slechts ten dele dezelfde partijen - Procespositie irrelevant

Artikel 34.3 EEX-Verordening dat bepaalt dat een beslissing niet erkend wordt indien zij onverenigbaar is met een tussen dezelfde partijen in de aangezochte lidstaat gewezen beslissing, kan enkel worden toegepast op beslissingen waarvan de rechtsgevolgen, indien zij gelijktijdig intreden in dezelfde lidstaat, de maatschappelijke orde in de aangezochte lidstaat zouden verstoren; er moet worden nagegaan in welke mate de respectieve beslissingen rechtsgevolgen ten aanzien van dezelfde partijen meebrengen die elkaar uitsluiten; indien de partijen in de respectieve procedures slechts ten dele dezelfde zijn, moet de onverenigbaarheid partij per partij worden nagegaan waarbij de procespositie van de partijen in de respectieve procedures zonder belang is.

- Art. 34.3 Verordening (EG) nr. 44/2001 van de Raad van 22 december 2000 betreffende de rechterlijke bevoegdheid, de erkenning en de tenuitvoerlegging van beslissingen in burgerlijke en handelszaken

5 mei 2022

C.21.0444.N

ECLI:BE:CASS:2022:ARR.20220505.1N.1

AC nr. ...

VERBINTENIS

- *Contractuele verbintenis - Wanprestatie - Vergoedingsplicht*

De vergoedingsplicht strekt ertoe de schuldeiser terug te plaatsen in de toestand waarin hij zich zou hebben bevonden, mocht de wanprestatie niet hebben plaatsgevonden; dit houdt in dat de vergoeding aan de schuldeiser geen verrijking mag opleveren (1). (1) Zie Cass. 3 oktober 2019, AR C.17.0621.N, AC 2019, nr. 498.

- Art. 1149 Oud Burgerlijk Wetboek

21 maart 2022

C.21.0455.N

[ECLI:BE:CASS:2022:ARR.20220321.3N.7](#)

AC nr. ...

VERENIGING VAN MISDADIGERS

- Deelneming aan een vereniging van misdadigers

De deelneming aan een vereniging van misdadigers veronderstelt geen lidmaatschap van de verboden groepering gedurende een bepaalde periode; de wet vereist als constitutief bestanddeel van het misdrijf evenmin dat de dader door de vereniging zou zijn aangetrokken of dat hijzelf andere leden zou hebben aangetrokken.

- Art. 322 Strafwetboek

22 maart 2023

P.20.1218.F

[ECLI:BE:CASS:2023:ARR.20230322.2F.9](#)

AC nr. ...

- Organisatie - Begrip - Voorwerp van het misdrijf

De in artikel 322 Strafwetboek bedoelde organisatie moet een opzettelijk karakter hebben en sluit elke toevallige of gelegenheidssamenshoring uit; ze moet de verschillende leden onderling aan mekaar binden met ondubbelzinnige banden waardoor hun samenhangigheid wordt verheven tot een korps dat in staat is om op het geschikte moment te handelen; het voorwerp van dat misdrijf bestaat in de vereniging van misdadigers en niet in de wanbedrijven, die daarvan losstaan (1). (1) Cass. 26 maart 2014, AR P.13.1907.F, AC 2014, nr. 244.

- Art. 322 Strafwetboek

22 maart 2023

P.20.1218.F

[ECLI:BE:CASS:2023:ARR.20230322.2F.9](#)

AC nr. ...

- Organisatie - Begrip - Voorwerp van het misdrijf

De in artikel 322 Strafwetboek bedoelde organisatie moet een opzettelijk karakter hebben en sluit elke toevallige of gelegenheidssamenshoring uit; ze moet de verschillende leden onderling aan mekaar binden met ondubbelzinnige banden waardoor hun samenhangigheid wordt verheven tot een korps dat in staat is om op het geschikte moment te handelen; het voorwerp van dat misdrijf bestaat in de vereniging van misdadigers en niet in de wanbedrijven, die daarvan losstaan (1). (1) Cass. 26 maart 2014, AR P.13.1907.F, AC 2014, nr. 244.

- Art. 322 Strafwetboek

22 maart 2023

P.20.1218.F

[ECLI:BE:CASS:2023:ARR.20230322.2F.9](#)

AC nr. ...

- Deelneming aan een vereniging van misdadigers

De deelneming aan een vereniging van misdadigers veronderstelt geen lidmaatschap van de verboden groepering gedurende een bepaalde periode; de wet vereist als constitutief bestanddeel van het misdrijf evenmin dat de dader door de vereniging zou zijn aangetrokken of dat hijzelf andere leden zou hebben aangetrokken.

- Art. 322 Strafwetboek

22 maart 2023

P.20.1218.F

[ECLI:BE:CASS:2023:ARR.20230322.2F.9](#)

AC nr. ...

VERJARING

BURGERLIJKE ZAKEN

Burgerlijke zaken - Termijnen (aard, duur, aanvang en einde) - Verzekeringsovereenkomst - Vordering tot nietigverklaring - Verjaringstermijn - Toepassing

Wet Landverzekeringsovereenkomst is een bijzondere wet in de zin van artikel 1304, eerste lid, Oud Burgerlijk Wetboek zodat een vordering tot nietigverklaring van de verzekeringsovereenkomst verjaart door verloop van drie jaar voor zover de vordering betrekking heeft op een relatieve nietigheid; de vordering tot nietigverklaring van de verzekeringsovereenkomst gesteund op een absolute nietigheid verjaart op grond van artikel 2262bis, § 1, eerste lid, Oud Burgerlijk Wetboek door verloop van tien jaar (1). (1) Cass. 10 september 2015, AR C.12.0533.N-C.12.0597.N, AC 2015, nr. 500.

- Art. 34, § 1 Wet 25 juni 1992 op de landverzekeringsovereenkomst
- Artt. 1304, eerste lid, en 2262bis, § 1 Oud Burgerlijk Wetboek

12 mei 2022 C.21.0030.N [ECLI:BE:CASS:2022:ARR.20220512.1N.6](#) AC nr. ...

Burgerlijke zaken - Termijnen (aard, duur, aanvang en einde) - Terugvordering van ten onrechte uitgekeerde subsidies - Verjaringstermijn - Vertrekpunt

De terugvordering van ten onrechte uitgekeerde subsidies is een vordering uit onverschuldigde betaling die als persoonlijke rechtsovereenkomst onderworpen is aan de verjaringstermijn van artikel 2262bis, § 1, eerste lid, Oud Burgerlijk Wetboek; het vertrekpunt van de verjaringstermijn inzake de terugvordering van onterecht uitgekeerde subsidies is in de regel het tijdstip waarop de betaling ervan werd ontvangen.

- Art. 15 Wet 16 mei 2003 tot vaststelling van de algemene bepalingen die gelden voor de begrotingen, de controle op de subsidies en voor de boekhouding van de gemeenschappen en de gewesten, alsook voor de organisatie van de controle door het Rekenhof
- Artt. 2227 en 2262bis, § 1, eerste lid Oud Burgerlijk Wetboek

5 mei 2022 C.18.0496.N [ECLI:BE:CASS:2022:ARR.20220505.1N.7](#) AC nr. ...

Burgerlijke zaken - Stuiting - Beroep tot vernietiging van een administratieve rechtshandeling - Dezelfde gevolgen als een dagvaarding voor het gerecht

Een beroep tot vernietiging van een administratieve rechtshandeling heeft ongeacht het oordeel van de Raad van State over dit beroep dezelfde gevolgen als een dagvaarding voor het gerecht ten aanzien van de stuiting van de verjaring van de vordering tot herstel van de schade veroorzaakt door deze handeling en dit op grond van artikel 2244, § 1, derde lid Oud Burgerlijk Wetboek, waarbij deze bepaling steeds geacht wordt deze betekenis te hebben gehad.

- Art. 2244, § 1, derde lid Oud Burgerlijk Wetboek
- Art. 16 Bijzondere wet op het Arbitragehof van 6 januari 1989

5 mei 2022 C.21.0483.N [ECLI:BE:CASS:2022:ARR.20220505.1N.3](#) AC nr. ...

Burgerlijke zaken - Termijnen (aard, duur, aanvang en einde) - Artikel 2277ter, § 1, Oud Burgelijk Wetboek - Omzetting van richtlijn 2004/35/EG

Artikel 2277ter, § 1, Oud Burgerlijk wetboek betreft de omzetting in het nationale recht van artikel 10 van de richtlijn 2004/35/EG van 21 april 2004 betreffende milieuaansprakelijkheid met betrekking tot het voorkomen en herstellen van milieuschade, met op een aantal punten een ruimer toepassingsgebied dan de richtlijn zodat dit artikel ook van toepassing is op de rechtsvorderingen ingesteld door publieke overheden tot vergoeding van de kosten voor maatregelen tot voorkoming en tot het herstel van milieuschade ten aanzien van personen die niet aansprakelijk zijn voor de milieuschade of de onmiddellijke dreiging van milieuschade (1). (1) Zie concl. OM.

- Art. 2277ter, § 1 Oud Burgerlijk Wetboek

- Art. 10 Richtlijn 2004/35/EG van het Europees Parlement en de Raad van 21 april 2004 betreffende milieuaansprakelijkheid met betrekking tot het voorkomen en herstellen van milieuschade

12 mei 2022

C.21.0081.N

ECLI:BE:CASS:2022:ARR.20220512.1N.5

AC nr. ...

VERVOER

PERSONENVERVOER

Personenvervoer - Taxi - Brussels Gewest - Ordonnantie 27 april 1995 - Strafbbaarstellingen - In het Vlaams Gewest gevestigd taxibedrijf - Overeenkomst betreffende de toetreding tot "een radio die de dispatching van de ritten" op het grondgebied van het Brussels Gewest verzorgt

De artikelen 3, eerste lid, en 35, § 1, eerste en derde lid, van de ordonnantie van het Brussels Hoofdstedelijk Gewest van 27 april 1995, alsook de artikelen 42 van het besluit van de Vlaamse regering van 18 juli 2003 betreffende de taxidiensten en de diensten voor het verhuren van voertuigen met bestuurder en 63, § 2, van het decreet van het Vlaams parlement van 20 april 2001 betreffende de organisatie van het personenvervoer over de weg en tot oprichting van de Mobiliteitsraad van Vlaanderen bepalen niet dat de daarin strafbaar gestelde handelingen niet langer strafbaar zijn in hoofde van de exploitant of diens aangestelde om de enige reden zij zich op een overeenkomst betreffende de toetreding tot "een radio die de dispatching van de ritten verzorgt" op het grondgebied van het Brussels gewest kunnen beroepen.

- Artt. 3, eerste lid, en 35, § 1, eerste en derde lid Ordonnantie Brussels Hoofdstedelijk Gewest van 27 april 1995 betreffende de taxidiensten en de diensten voor het verhuren van voertuigen met chauffeur

20 oktober 2021

P.21.0925.F

ECLI:BE:CASS:2021:ARR.20211020.2F.14

AC nr. ...

VERWIJZING VAN EEN RECHTBANK NAAR EEN ANDERE

TUCHTZAKEN

Tuchtzaken - Advocaat - Tuchrechtelijke tekortkoming - Tuchtraad in elk hof van beroep - Territoriale bevoegdheid - Beginsel - Advocaten behorend tot de ordes van het rechtsgebied van het betrokken hof van beroep - Exceptie - Advocaten bedoeld in artikel 456, vierde lid, Gerechtelijk Wetboek - Tuchtraad van een ander rechtsgebied - Kwalificatie van de exceptie

Artikel 456, vierde lid, Gerechtelijk Wetboek voorziet, ten aanzien van de daarin aangewezen advocaten, een grond tot onttrekking van de zaak aan de tuchtraad, waarvan de berechting wordt toegekend aan de voorzitter van de tuchtraad van beroep.

- Art. 456, vierde lid Gerechtelijk Wetboek

19 november 2021

D.21.0014.F

[ECLI:BE:CASS:2021:ARR.20211105.1F.1](#)

AC nr. ...

Tuchtzaken - Advocaat - Tuchrechtelijke tekortkoming - Territoriale bevoegdheid - Advocaten bedoeld in artikel 456, vierde lid, Gerechtelijk Wetboek - Tuchtraad van een ander rechtsgebied - Beslissing van de voorzitter van de tuchtraad van beroep - Kwalificatie van die beslissing

De beslissing van de voorzitter van de tuchtraad van beroep die tot gevolg heeft dat het geschil onttrokken wordt aan de natuurlijke rechter van de betrokken advocaat en aan een andere rechter wordt toegekend, is geen ordemaatregel in de zin van artikel 1046 Gerechtelijk Wetboek.

- Artt. 456, vierde lid, en 1046 Gerechtelijk Wetboek

19 november 2021

D.21.0014.F

[ECLI:BE:CASS:2021:ARR.20211105.1F.1](#)

AC nr. ...

VERZEKERING

LANDVERZEKERING

Landverzekering - Verzekeringsovereenkomst - Vordering tot nietigverklaring - Verjaringstermijn - Toepassing

Wet Landverzekeringsovereenkomst is een bijzondere wet in de zin van artikel 1304, eerste lid, Oud Burgerlijk Wetboek zodat een vordering tot nietigverklaring van de verzekeringsovereenkomst verjaart door verloop van drie jaar voor zover de vordering betrekking heeft op een relatieve nietigheid; de vordering tot nietigverklaring van de verzekeringsovereenkomst gesteund op een absolute nietigheid verjaart op grond van artikel 2262bis, § 1, eerste lid, Oud Burgerlijk Wetboek door verloop van tien jaar (1). (1) Cass. 10 september 2015, AR C.12.0533.N-C.12.0597.N, AC 2015, nr. 500.

- Art. 34, § 1 Wet 25 juni 1992 op de landverzekeringsovereenkomst

12 mei 2022 C.21.0030.N [ECLI:BE:CASS:2022:ARR.20220512.1N.6](#) AC nr. ...

Landverzekering - Algemene voorwaarden - Overeenkomsten - Clausules - Opmaak in duidelijke en nauwkeurige bewoordingen - Twijfel over een beding - Voor de verzekeringnemer gunstigste interpretatie

De algemene, bijzondere en speciale voorwaarden, de verzekeringsovereenkomsten in hun geheel, evenals alle clausules afzonderlijk, moeten in duidelijke en nauwkeurige bewoordingen worden opgesteld en, in geval van twijfel over de betekenis van een beding, prevaleert in alle gevallen de voor de verzekeringnemer gunstigste interpretatie.

- Art. 23 Wet 4 april 2014 betreffende de verzekeringen, inwerkingtreding 1 november 2014

8 oktober 2021 C.21.0070.F [ECLI:BE:CASS:2021:ARR.20211008.1F.2](#) AC nr. ...

Landverzekering - Schadegeval - Schadebeperkingsplicht - Draagwijdte

De in artikel 75 Wet Verzekeringen bedoelde schadebeperkingsverplichting geldt enkel voor de vergoedingsgerechtigde verzekerde (1). (1) Zie concl. OM.

- Artt. 75 en 76, §§ 1 en 2 Wet 4 april 2014 betreffende de verzekeringen, inwerkingtreding 1 november 2014

12 mei 2022 C.20.0587.N [ECLI:BE:CASS:2022:ARR.20220512.1N.4](#) AC nr. ...

WAM-VERZEKERING

WAM- verzekering - Schadeverzekering - Hoedanigheid van verzekerde

Degene die titularis is van een verzekeraar belang, is een verzekerde en is gedekt tegen vermogensschade wanneer hij door de verzekeringsovereenkomst is aangemerkt als een verzekerde.

- Artt. 5 en 17, a) Wet 4 april 2014 betreffende de verzekeringen, inwerkingtreding 1 november 2014

28 april 2022 C.21.0360.N [ECLI:BE:CASS:2022:ARR.20220428.1N.2](#) AC nr. ...

WAM- verzekering - Gesubrogeerde zaakverzekeraar - Subrogatoir verhaal - Andere verzekerde wiens verzekeraar belang gedekt wordt door dezelfde verzekeringsovereenkomst

De in de rechten van een verzekerde gesubrogeerde zaakverzekeraar kan geen subrogatoir verhaal uitoefenen tegen een andere verzekerde wiens verzekeraar belang door dezelfde verzekeringsovereenkomst is gedekt.

- Artt. 5, 17, a), en 95, eerste lid Wet 4 april 2014 betreffende de verzekeringen, inwerkingtreding 1 november 2014

28 april 2022

C.21.0360.N

[ECLI:BE:CASS:2022:ARR.20220428.1N.2](#)

AC nr. ...

VISSERIJ

ZEEVISSERIJ

Zeevisserij - Rechtspersoon, reder of viskweker - Financiële tegemoetkoming - Voorwaarde - Voldoende beroepsbekwaam

Een rechtspersoon, reder of viskweker komt in aanmerking voor een financiële tegemoetkoming indien de werkende vennoot-bedrijfsleider of een van de werkende vennoten-bedrijfsleiders voldoende beroepsbekwaam is en meer precies hetzij een relevant diploma, getuigschrift of studiebewijs kan voorleggen hetzij beschikt over vijf jaar ervaring als bedrijfsleider in een visserijbedrijf of als zeevisser, wat moet blijken uit daadwerkelijk uitgeoefende taken en activiteiten hetzij als bedrijfsleider in een visserijbedrijf hetzij als zeevisser en de loutere hoedanigheid van bestuurder in een naamloze vennootschap, reder of viskweker, als zodanig niet volstaat.

- Art. 3 MB 14 juli 1998 betreffende de steun aan de investeringen en aan de installatie in de visserij- en de aquicultuursector

- Art. 4, eerste en tweede lid Besluit van de Vlaamse regering 7 juli betreffende steun aan de investeringen en aan de installatie in de visserij- en aquicultuursector

12 mei 2022

C.21.0423.N

ECLI:BE:CASS:2022:ARR.20220512.1N.7

AC nr. ...

VONNISSEN EN ARRESTEN

BURGERLIJKE ZAKEN

Burgerlijke zaken - Allerlei - Voorlopige tenuitvoerlegging - Uitvoering op risico van de vervolgende partij - Verplichting tot teruggave van de verkregen geldsommen - Ontstaan - Opeisbaarheid - Tijdstippen

Krachtens artikel 1398, tweede lid, Gerechtelijk Wetboek geschiedt de voorlopige tenuitvoerlegging van het vonnis alleen op risico van de partij die daartoe last geeft; hieruit volgt dat de verplichting, voor die partij, om de verkregen geldsommen terug te geven, uit de tenuitvoerlegging ontstaat, maar dat die verplichting pas opeisbaar wordt door de hervorming van het vonnis.

- Art. 1398, tweede lid Gerechtelijk Wetboek

18 maart 2021

C.20.0304.F

[ECLI:BE:CASS:2021:ARR.20210318.1F.4](#)

AC nr. ...

VOORLOPIGE HECHTENIS

CASSATIEBEROEP

Cassatieberoep - Handhaving - Cassatieberoep - Dossier dat daags vóór de uiterste datum om uitspraak te doen op de griffie is ontvangen

Wanneer cassatieberoep wordt ingesteld tegen een arrest waardoor de voorlopige hechtenis wordt gehandhaafd en het dossier pas daags vóór de uiterste datum om uitspraak te doen op de griffie van het Hof is ontvangen, de inverdenkinggestelde en zijn raadslieden, die nog diezelfde dag zijn opgeroepen, niet op de rechtszitting zijn verschenen en het Hof, wegens die vertraging in de toezending van de stukken en in de verzending van de oproepingen, zich niet ervan kan verzekeren dat het recht van verdediging ten volle werd geëerbiedigd, moet de uitoefening van dat recht worden hersteld door het onderzoek van de zaak te verdagen naar de eerstvolgende rechtszitting van de tweede kamer (1). (1) En dit ook als blijkt dat het Hof dus niet binnen de wettelijke termijn uitspraak zal kunnen doen. In dit geval werden de diensten van het Hof pas in de loop van de namiddag van woensdag 19 mei in kennis gesteld van het bestaan van het cassatieberoep. Aangezien ten laatste daags erna, op donderdag 20 mei, uitspraak kon worden gedaan, werd de behandeling van het dossier vastgesteld op de buitengewone rechtszitting die dus op die datum werd gehouden, al houdt de tweede Franstalige kamer gewoonlijk zitting op woensdag. Het openbaar ministerie heeft enkel geconcludeerd dat de bestreden beslissing zijns inziens overeenkomstig de wet was geweest. Het eindarrest dat op 26 mei 2021 werd gewezen en eveneens op die datum werd gepubliceerd, stelt vast dat "het Hof, wegens een vertraging in de toezending van de stukken, geen uitspraak heeft kunnen doen binnen de vijftien dagen na het instellen van het cassatieberoep, zoals voorgeschreven door artikel 31, § 3, tweede lid, Voorlopige Hechteniswet, [en dat] hieruit volgt dat de eiser krachtens de wet vrij is en dat zijn cassatieberoep geen bestaansreden meer heeft". (M.N.B.)

- Art. 31, § 3, eerste lid Wet van 20 juli 1990 betreffende de voorlopige hechtenis

26 mei 2021

P.21.0684.F

[ECLI:BE:CASS:2021:ARR.20210526.2F.12](#)

AC nr. ...

Cassatieberoep - Handhaving - Cassatieberoep - Vertraging in de toezending van de stukken - Geen arrest binnen vijftien dagen te rekenen van het instellen van het cassatieberoep

Wanneer het Hof wegens een vertraging in de toezending van de stukken geen uitspraak heeft kunnen doen binnen vijftien dagen te rekenen van het instellen van het cassatieberoep, zoals voorgeschreven door artikel 31, § 3, tweede lid, Voorlopige Hechteniswet, volgt hieruit dat de eiser vrij is krachtens de wet en dat zijn cassatieberoep geen bestaansreden meer heeft (1). (1) Zie Cass. 16 maart 1994, AR P.94.0216.F, AC 1994, nr. 130, en de noot van M.N.B. ; R. DECLERCQ, «Pourvoi en cassation en matière répressive », R.P.D.B., 2015, nr. 149, p. 108, en noot 627. Het tussenarrest van 20 mei 2021 dat de zaak verdaagt, werd eveneens op dezelfde datum gepubliceerd.

- Art. 31, § 3, tweede lid Wet van 20 juli 1990 betreffende de voorlopige hechtenis

26 mei 2021

P.21.0684.F

[ECLI:BE:CASS:2021:ARR.20210526.2F.12](#)

AC nr. ...

Cassatieberoep - Handhaving - Cassatieberoep - Vertraging in de toezending van de stukken - Geen arrest binnen vijftien dagen te rekenen van het instellen van het

cassatieberoep

Wanneer het Hof wegens een vertraging in de toezending van de stukken geen uitspraak heeft kunnen doen binnen vijftien dagen te rekenen van het instellen van het cassatieberoep, zoals voorgeschreven door artikel 31, § 3, tweede lid, Voorlopige Hechteniswet, volgt hieruit dat de eiser vrij is krachtens de wet en dat zijn cassatieberoep geen bestaansreden meer heeft (1). (1) Zie Cass. 16 maart 1994, AR P.94.0216.F, AC 1994, nr. 130, en de noot van M.N.B. ; R. DECLERCQ, «Pourvoi en cassation en matière répressive », R.P.D.B., 2015, nr. 149, p. 108, en noot 627. Het tussenarrest van 20 mei 2021 dat de zaak verdaagt, werd eveneens op dezelfde datum gepubliceerd.

- Art. 31, § 3, tweede lid Wet van 20 juli 1990 betreffende de voorlopige hechtenis

26 mei 2021

P.21.0684.F

[ECLI:BE:CASS:2021:ARR.20210526.2F.12](#)

AC nr. ...

Cassatieberoep - Handhaving - Cassatieberoep - Dossier dat daags vóór de uiterste datum om uitspraak te doen op de griffie is ontvangen

Wanneer cassatieberoep wordt ingesteld tegen een arrest waardoor de voorlopige hechtenis wordt gehandhaafd en het dossier pas daags vóór de uiterste datum om uitspraak te doen op de griffie van het Hof is ontvangen, de inverdenkinggestelde en zijn raadslieden, die nog diezelfde dag zijn opgeroepen, niet op de rechtszitting zijn verschenen en het Hof, wegens die vertraging in de toezending van de stukken en in de verzending van de oproepingen, zich niet ervan kan verzekeren dat het recht van verdediging ten volle werd geëerbiedigd, moet de uitoefening van dat recht worden hersteld door het onderzoek van de zaak te verdagen naar de eerstvolgende rechtszitting van de tweede kamer (1). (1) En dit ook als blijkt dat het Hof dus niet binnen de wettelijke termijn uitspraak zal kunnen doen. In dit geval werden de diensten van het Hof pas in de loop van de namiddag van woensdag 19 mei in kennis gesteld van het bestaan van het cassatieberoep. Aangezien ten laatste daags erna, op donderdag 20 mei, uitspraak kon worden gedaan, werd de behandeling van het dossier vastgesteld op de buitengewone rechtszitting die dus op die datum werd gehouden, al houdt de tweede Franstalige kamer gewoonlijk zitting op woensdag. Het openbaar ministerie heeft enkel geconcludeerd dat de bestreden beslissing zijns inziens overeenkomstig de wet was geweest. Het eindarrest dat op 26 mei 2021 werd gewezen en eveneens op die datum werd gepubliceerd, stelt vast dat "het Hof, wegens een vertraging in de toezending van de stukken, geen uitspraak heeft kunnen doen binnen de vijftien dagen na het instellen van het cassatieberoep, zoals voorgeschreven door artikel 31, § 3, tweede lid, Voorlopige Hechteniswet, [en dat] hieruit volgt dat de eiser krachtens de wet vrij is en dat zijn cassatieberoep geen bestaansreden meer heeft". (M.N.B.)

- Art. 31, § 3, eerste lid Wet van 20 juli 1990 betreffende de voorlopige hechtenis

26 mei 2021

P.21.0684.F

[ECLI:BE:CASS:2021:ARR.20210526.2F.12](#)

AC nr. ...

VORDERING IN RECHTE

- Burgerlijke zaken - Gedinginleidende akte - Identificatie van de titularis of de materiële procespartij - Aangevoerde nietigheid - Taak van de rechter

Indien een partij aanvoert dat de titularis van het subjectieve recht dat ten grondslag ligt aan de vordering dan wel de materiële procespartij niet rechtsgeldig is geïdentificeerd in de gedinginleidende akte en de nietigheid ervan opwerpt, kan de rechter deze akte enkel nietig verklaren op voorwaarde van belangenschade.

- Art. 861 Gerechtelijk Wetboek

31 maart 2022

C.21.0463.N

[ECLI:BE:CASS:2022:ARR.20220331.1N.9](#)

AC nr. ...

- Vordering ten belope van een provisioneel bedrag - Abusievelijk ondergewaardeerde vordering - Taak van de rechter

De rechter kan corrigeren in geval een vordering tot vergoeding abusievelijk is ondergewaardeerd ten belope van slechts een provisioneel bedrag.

12 mei 2022

C.21.0423.N

[ECLI:BE:CASS:2022:ARR.20220512.1N.7](#)

AC nr. ...

- Burgerlijke zaken - Hoedanigheid en belang - Procespartij - Titularis van een subjectief recht - Onderzoek - Aard van de vordering

De procespartij die aanvoert titularis te zijn van het subjectieve recht dat ten grondslag ligt aan de vordering, heeft hoedanigheid en belang om die vordering in te stellen, ook al wordt het subjectieve recht betwist; de vraag of de procespartij ook effectief titularis is van dat recht, is een vraag betreffende de gegrondheid van de vordering en niet betreffende de ontvankelijkheid ervan (1) (2). (1) Cass. 29 oktober 2015, AR C.13.0374.N, AC 2015, nr. 632, met concl. van advocaat-generaal Ch. Vandewal. (2) Zie Cass. 23 februari 2012, AR C.11.0259.N, AC 2012, nr. 130, met concl. van advocaat-generaal Ch. Vandewal; Cass. 4 februari 2011, AR C.09.0420.N, AC 2011, nr. 103; Cass. 16 november 2007, AR C.06.0144.F, AC 2007, nr. 558; Cass. 28 september 2007, AR C.06.0180.F, AC 2007, nr. 441; Cass. 26 februari 2004, AR C.01.0402.N, AC 2004, nr. 106.

- Artt. 17 en 18 Gerechtelijk Wetboek

31 maart 2022

C.21.0463.N

[ECLI:BE:CASS:2022:ARR.20220331.1N.9](#)

AC nr. ...

VREEMDE WET

- Toepassing - Draagwijdte - Taak van de rechter

De feitenrechter die de buitenlandse wet toepast, moet de draagwijdte ervan bepalen op grond van de uitleg die deze wet in het land van oorsprong krijgt; het Hof gaat na of de beslissing van de feitenrechter conform die uitleg is (1). (1) Zie concl. OM.

28 april 2022

C.21.0150.N

[ECLI:BE:CASS:2022:ARR.20220428.1N.3](#)

AC nr. ...

- Artikel 33, tweede lid, Nederlandse Faillissementswet - Afroep door schuldeiser van bankgarantie tot persoonlijke zekerheid van een schuld van de gefailleerde - Toepassing

Artikel 33, Nederlandse Faillissementswet verbiedt gedurende het faillissement uitsluitend de individuele tenuitvoerlegging op het vermogen van de schuldenaar, dit is het tot het faillissement behorende vermogen en staat er aldus niet aan in de weg dat de schuldeiser een bankgarantie afroept die tot persoonlijke zekerheid strekt van een schuld van de gefailleerde, aangezien hij hierdoor geen aanspraak maakt op een bestanddeel van de failliete boedel, maar op een derde vermogen (1). (1) Zie concl. OM.

28 april 2022

C.21.0150.N

[ECLI:BE:CASS:2022:ARR.20220428.1N.3](#)

AC nr. ...

VREEMDELINGEN

- Staatloosheid - Staat - Bestaanscriteria - Palestina

Het arrest leidt uit zijn vaststelling dat voldaan is aan de criteria van artikel 1 van het Montevideo-verdrag, dat een internationale gewoonteregule uitdrukt, wettig af dat Palestina een Staat vormt (1). (1) Zie concl. OM in Pas. 2021, nr. 734.

19 november 2021

C.21.0095.F

[ECLI:BE:CASS:2021:ARR.20211119.1F.13](#)

AC nr. ...

- Staatloosheid - Voorwaarde - Staat - Bestaanscriteria - Erkenning door andere staten

Krachtens een internationale gewoonteregule, uitgedrukt in artikel 1 van het Verdrag inzake de rechten en plichten van Staten, ondertekend te Montevideo op 26 december 1933, moet de staat aan de volgende voorwaarden voldoen: een bevolking, een afgebakend gebied, een overheid die een reëel en effectief gezag uitoefent, en het vermogen om met de andere staten relaties aan te gaan; het bestaan van een staat is niet afhankelijk van zijn erkenning door andere staten (1). (1) Zie concl. OM in Pas. 2021, nr. 734; Cass. 15 november 2018, AR D.17.0017.F, AC 2018, nr. 639.

19 november 2021

C.21.0095.F

[ECLI:BE:CASS:2021:ARR.20211119.1F.13](#)

AC nr. ...

- Staatloosheid - Voorwaarde - Staat - Bestaan - Bepaling - Rechterlijke macht - Bevoegdheid

De hoven en rechtbanken kunnen, bij de beoordeling van de staatloosheid, bepalen of een collectiviteit een staat vormt, zonder dat de erkenning van die staat door de Koning in dat opzicht een doorslaggevend criterium is (1). (1) Zie concl. OM in Pas. 2021, nr. 734; Cass. 15 november 2018, AR D.17.0017.F, AC 2018, nr. 639.

- Art. 144, eerste lid De gecoördineerde Grondwet 1994

19 november 2021

C.21.0095.F

[ECLI:BE:CASS:2021:ARR.20211119.1F.13](#)

AC nr. ...

- Staatloosheid - Verdrag van New York van 28 september 1954 - Uitlegging van het begrip "staat" - Impact van de rechtsorde van elke staat die bij het verdrag is aangesloten

Het begrip "staat" in de zin van artikel 1 van het Verdrag van New York van 28 september 1954 komt voort uit de internationale gewoonteregule en wordt niet anders uitgelegd volgens de rechtsorde van elke staat die bij dat verdrag is aangesloten (1). (1) Zie concl. OM in Pas. 2021, nr. 734.

- Art. 1 Verdrag betreffende de status van Staatlozen, ondertekend op 28 september 1954, te New York

19 november 2021

C.21.0095.F

[ECLI:BE:CASS:2021:ARR.20211119.1F.13](#)

AC nr. ...

WEGVERKEER

WEGVERKEERSWET

Wetsbepalingen - Art. 63 - Artikel 63, § 1, 3° - Bloedproef

Artikel 63, § 1, 3°, Wegverkeerswet, schrijft voor dat de bevoegde agenten een bloedproef opleggen indien noch de ademtest noch de ademanalyse konden worden uitgevoerd bij de vermoedelijke dader van een verkeersongeval of bij eenieder die dat ongeval mee heeft kunnen veroorzaken, zelfs indien hij het slachtoffer is, en het onmogelijk is na te gaan of er tekenen van alcoholopname zijn.

- Art. 63, § 1, 3° Wet betreffende de politie over het wegverkeer, gecoördineerd bij Koninklijk besluit van 16 maart 1968

23 juni 2021

P.21.0500.F

[ECLI:BE:CASS:2021:ARR.20210623.2F.6](#)

AC nr. ...

Wetsbepalingen - Art. 64 - Bloedproef - Modaliteiten van de bloedafname - Recht op bijstand van een arts naar keuze

Artikel 44bis, § 3, Wetboek van Strafvordering, dat door artikel 64 Wegverkeerswet toepasselijk is verklaard inzake wegverkeer, dat bepaalt dat indien het optreden van de opgevorderde geneesheer hierdoor geen vertraging ondervindt, de persoon van wie het bloedmonster wordt genomen op eigen kosten een geneesheer naar keuze daarbij tegenwoordig kan doen zijn, houdt in dat de persoon van wie het bloedmonster wordt genomen, in staat is die wil kenbaar te maken; dat betekent niet dat de politie ambtshalve een tweede geneesheer zou moeten aanstellen wanneer die persoon niet in staat is er één te kiezen.

- Art. 64 Wet betreffende de politie over het wegverkeer, gecoördineerd bij Koninklijk besluit van 16 maart 1968

- Art. 44bis, § 3 Wetboek van Strafvordering

23 juni 2021

P.21.0500.F

[ECLI:BE:CASS:2021:ARR.20210623.2F.6](#)

AC nr. ...

WETTELIJKE SAMENWONING

- Beëindiging - Dringende en voorlopige maatregelen

De rechter kan na de beëindiging van de wettelijke samenwoning geen dringende en voorlopige maatregel opleggen die gesteund is op de hulpplicht (1). (1) Zie concl. OM.

- Artt. 1477, §§ 2 en 3, en 1479, derde lid Oud Burgerlijk Wetboek

16 december 2021

C.18.0060.N

ECLI:BE:CASS:2021:ARR.20211216.1N.6

AC nr. ...

WETTEN, DECRETEN, ORDONNANTIES, BESLUITEN

ALGEMEEN

Algemeen - Strafwetten - Openbare orde-karakter

Aangezien de strawsetten van openbare orde zijn, kan hieraan geen afbreuk worden gedaan door bijzondere overeenkomsten en kan aan een overeenkomst die ertoe strekt de draagwijdte van een strafwet te wijzigen of het toepassingsgebied ervan te beperken, in rechte geen dergelijke uitwerking worden verleend (1). (1) Cass. 6 september 2006, AR P.06.0492.F, AC 2006, nr. 392.

20 oktober 2021

P.21.0925.F

[ECLI:BE:CASS:2021:ARR.20211020.2F.14](#)

AC nr. ...

UITLEGGING

Uitlegging - Staat - Bestaanscriteria - Grondslag - Internationaal gewoonterecht

De definitie van de staat op grond van de criteria van een bevolking, een afgebakend gebied, een regering die een reëel en effectief gezag uitoefent, en het vermogen om met andere staten relaties aan te gaan, vormt een internationale gewoonteregel waarvan de draagwijdte niet regionaal gebonden is (1). (1) Zie concl. OM in Pas. 2021, nr. 734.

19 november 2021

C.21.0095.F

[ECLI:BE:CASS:2021:ARR.20211119.1F.13](#)

AC nr. ...

Uitlegging - Montevideo-verdrag van 26 december 1933 - Omschrijving

Het Montevideo-verdrag, waarbij België zich niet heeft aangesloten, is geen wet in de zin van artikel 608 Gerechtelijk Wetboek (1). (1) Zie concl. OM in Pas. 2021, nr. 734.

- Art. 608 Gerechtelijk Wetboek

19 november 2021

C.21.0095.F

[ECLI:BE:CASS:2021:ARR.20211119.1F.13](#)

AC nr. ...

Uitlegging - Internationaal gewoonterecht - Staat - Bestaanscriteria - Erkenning door andere staten

Krachts een internationale gewoonteregel, uitgedrukt in artikel 1 van het Verdrag inzake de rechten en plichten van Staten, ondertekend te Montevideo op 26 december 1933, moet de staat aan de volgende voorwaarden voldoen: een bevolking, een afgebakend gebied, een overheid die een reëel en effectief gezag uitoefent, en het vermogen om met de andere staten relaties aan te gaan; het bestaan van een staat is niet afhankelijk van zijn erkenning door andere staten (1). (1) Zie concl. OM in Pas. 2021, nr. 734; Cass. 15 november 2018, AR D.17.0017.F, AC 2018, nr. 639.

19 november 2021

C.21.0095.F

[ECLI:BE:CASS:2021:ARR.20211119.1F.13](#)

AC nr. ...

ZIEKTE- EN INVALIDITEITSVERZEKERING

ALGEMEEN

Algemeen - Arbeidsongeval - Overheidspersoneel - Schadeloosstelling - Rechthebbend slachtoffer op de prestaties van de verzekering voor geneeskundige verzorging - Beslissing van de medische dienst over de graad van blijvende arbeidsongeschiktheid - Rentevoorstel van het openbaar centrum voor maatschappelijk welzijn - Akkoord van het slachtoffer - Verzekeringsinstelling - Tegenstelbaarheid

Die overeenkomst kan niet tegen de verzekeringsinstelling worden aangevoerd zonder haar instemming en de beslissing van het centrum die de overeenkomst uitvoert, heeft evenmin gevolg voor de verzekeringsinstelling (1). (1) Zie concl. OM in Pas. 2021, nr. 354.

- Artt. 1, eerste lid, 1°, 4, 1), 8, eerste lid, 9, § 1 et 3, eerste lid en 2, 10 en 26, § 1 KB 13 juli 1970 betreffende de schadevergoeding, ten gunste van sommige personeelsleden van overheidsdiensten of overheidsinstellingen van de lokale sector, voor arbeidsongevallen en voor ongevallen op de weg naar en van het werk

- Artt. 1, eerste lid, 9°, 3, eerste lid, 1°, b), et 16, tweede lid Wet van 3 juli 1967 betreffende (de preventie van of) de schadevergoeding voor arbeidsongevallen, voor ongevallen op de weg naar en van het werk en voor beroepsziekten in de overheidssector

- Art. 136, § 2, vijfde lid Gecoördineerde wet 14 juli 1994 betreffende de verplichte verzekering voor geneeskundige verzorging en uitkeringen

17 mei 2021

S.20.0066.F

[ECLI:BE:CASS:2021:ARR.20210517.3F.2](#)

AC nr. ...

Algemeen - Arbeidsongeval - Overheidssector - Schadevergoeding - Rechthebbend slachtoffer op de prestaties van de verzekering voor geneeskundige verzorging - Beslissing van de medische dienst over de graad van blijvende arbeidsongeschiktheid - Rentevoorstel van het openbaar centrum voor maatschappelijk welzijn - Akkoord van het slachtoffer

Het akkoord van het slachtoffer over het rentevoorstel van het openbaar centrum voor maatschappelijk welzijn dat hem op het tijdstip van het ongeval in dienst had, vormt een overeenkomst tussen de schuldenaar van de schadeloosstelling en de rechthebbende op de prestaties van de verzekering voor geneeskundige verzorging en uitkeringen in de zin van artikel 136, § 2, vijfde lid, ZIV-wet, zelfs als het centrum gedeeltelijk gebonden is door de beslissing van de medische dienst over de graad van blijvende arbeidsongeschiktheid en, in geval van een dergelijk akkoord, het rentevoorstel is opgenomen in een beslissing van het centrum die aan het slachtoffer is meegedeeld (1). (1) Zie concl. OM in Pas. 2021, nr. 354.

- Artt. 1, eerste lid, 1°, 4, 1), 8, eerste lid, 9, § 1 et 3, eerste lid en 2, 10 en 26, § 1 KB 13 juli 1970 betreffende de schadevergoeding, ten gunste van sommige personeelsleden van overheidsdiensten of overheidsinstellingen van de lokale sector, voor arbeidsongevallen en voor ongevallen op de weg naar en van het werk

- Artt. 1, eerste lid, 9°, 3, eerste lid, 1°, b), et 16, tweede lid Wet van 3 juli 1967 betreffende (de preventie van of) de schadevergoeding voor arbeidsongevallen, voor ongevallen op de weg naar en van het werk en voor beroepsziekten in de overheidssector

- Art. 136, § 2, vijfde lid Gecoördineerde wet 14 juli 1994 betreffende de verplichte verzekering voor geneeskundige verzorging en uitkeringen

17 mei 2021

S.20.0066.F

[ECLI:BE:CASS:2021:ARR.20210517.3F.2](#)

AC nr. ...